



Instruks 11

Tilskud til Biodiversitet og bæredygtighed

Instruks for gennemførelse af kontrolbesøg hos ansøgere med arealordninger 2025

Juli 2025, version 2



Dokumentinfo:

Dokumenttype:	Instruks, kontrolinstruks
Klassifikation:	Arbejdsbrug
Dataejer:	HENVOR
Forfattere:	JULTOG, DAVJEP, LOIS
Godkender(e):	KAKJ
Ikrafttrædelsesdato:	26-05-2025
Dato for næste revision:	22-03-2026

Revisionshistorik:

Dato	Noter	Forfatter(e)	Godkendelse
21-03-2024	Instruks i høring ved Landbrugsstøtte & Geodata, Miljø & Erhvervsregulering	JULTOG/DAVJEP/LOIS	KAKJ
26-05-2024	Instruks til godkendelse ved Team Kontrol og Support	JULTOG/DAVJEP	KAKJ
26-05-2024	Godkendt af Team Kontrol og Support	JULTOG/DAVJEP	KAKJ
18-07-2025	Version 2	JULTOG/DAVJEP	KAKJ

Redaktion: Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

Tekst: Enhed Regionalkontrol, Team Kontrol og support

Foto: Sara Lindholt

Workzone nr.: 25-13-000003

ISBN: 978-87-85306-82-1

Indholdsfortegnelse

Nyt siden version 1	6
1. Nyt siden version 2024	6
2. Indledning.....	7
2.1 Kontrol af ordningen.....	7
2.2 Kontrolårsagernes betydning og orientering i kontrolgrundlaget	8
3. Mangler i ansøgningen.....	8
3.1 Rådighed.....	8
3.2 Svig og omgåelse	8
3.3 Mindste areal for marker	8
4. Ikke-tilskudsberettigede arealer.....	8
5. Forenelighed med andre ordninger.....	9
Forenelig	9
Ikke forenelig	9
6. Sammenhæng med GLM 10	9
6.1 Erstatningsarealer til GLM 10	10
Udpegning af erstatningsarealer til GLM 10	10
Oprettelse af erstatningsarealer til GLM 10.....	11
7. Kontrol via satellit	11
BIODIVERSITET OG BÆREDYGTIGHED	12
8. Brak til biodiversitet og bæredygtighed.....	13
8.1 Blomster- og bestøverbrak	13
Tillæg til bestøverbrak.....	13
Ændring af afgrødekoder	13
Aktivitetskrav – Blomster- og bestøverbrak	13
Plantesammensætning - Blomsterbrak	14
Plantedække - Blomsterbrak	15
Plantesammensætning - Bestøverbrak	15
Plantedække - Bestøverbrak	16
8.2 Slåningsbrak	17
Aktivitetskrav	17
Plantedække.....	18
8.3 Forbud på blomster-, bestøver- og slåningsbrak	18
Forbud mod slåning	18
Forbud mod produktion – afgræsning	19
Forbud mod tilførsel af gødning.....	19
Forbud mod produktion – slæt	19
Forbud mod produktion – jordbehandling og produktionsafgrøder	19
Forbud mod brug af jordforbedringsmidler	20
Forbud mod brug af pesticider	20
Forbud mod pløjning og jordbehandling.....	20
Forbud mod oplagring/opbevaring	21
8.4 Harestriber.....	21
9. Småbiotoper til biodiversitet og bæredygtighed.....	21
9.1 Krav til indtegning	22
9.2 Krav til placering og størrelse.....	23
9.3 Plantedække.....	23
9.4 Småbiotoper på arealer med permanente afgrøder	24
9.5 Forbud	24
Produktionsforbud	25
Forbud mod jordforbedringsmidler	25
Forbud mod brug af pesticider	25
Forbud mod opbevaring.....	26
Forbud mod gødsugning	26

9.6	Ikke-tilskudsberettigede arealer og småbiotoper	26
10.	Solceller	26
GLM 10		28
11.	Opfyldelse af GLM 10 Kontrolårsag 8	29
12.	Markkrat	29
	Krav til størrelse.....	29
	Krav til bredde	30
	Krav til placering.....	30
	Dække af træer og buske	30
	Afgræsning af markkrat	30
	Forbud mod produktion.....	30
13.	GLM-landskabslementer	31
	Kontrol.....	31
	Størrelse.....	31
	Placering	31
	GLM-landskabslementet er fjernet.....	31
	Afgræsning af GLM-fortidsminder.....	32
14.	3-metersbræmmer til GLM 10.....	32
	Aktivitetskrav	32
	Krav om beliggenhed	32
15.	Brak til GLM 10	34
15.1	Blomster- og bestøverbrak	34
	Ændring af afgrødekoder	34
	Aktivitetskrav – Blomster- og bestøverbrak	34
	Plantesammensætning - Blomsterbrak	35
	Plantedække - Blomsterbrak	35
	Plantesammensætning - Bestøverbrak	36
	Plantedække - Bestøverbrak	37
15.2	Slåningsbrak	38
	Aktivitetskrav	38
	Plantedække.....	39
15.3	Brak på arealer med tilsagn til miljøordninger.....	39
15.4	Forbud på blomster-, bestøver- og slåningsbrak	39
	Forbud mod slåning	39
	Forbud mod produktion – afgræsning	39
	Forbud mod produktion – slæt	39
	Forbud mod produktion – jordbehandling og produktionsafgrøder	40
	Forbud mod brug af jordforbedringsmidler	40
	Forbud mod brug af pesticider	41
	Forbud mod tilførsel af gødning	41
	Forbud mod pløjning og jordbehandling.....	41
	Forbud mod oplagring/opbevaring	41
16.	Småbiotoper til GLM 10	42
16.1	Krav til indtegning	42
16.2	Krav til placering og størrelse.....	43
16.3	Plantedække.....	44
16.4	Forbud	45
	Produktionsforbud	45
	Forbud mod jordforbedringsmidler	45
	Forbud mod brug af pesticider	45
	Forbud mod opbevaring	46
16.5	Småbiotoper på arealer med MO 66/67 pleje af græs og naturarealer	46
16.6	Ikke-tilskudsberettigede arealer og småbiotoper	46
16.7	Solceller	46
17.	Retsgrundlag.....	47

Bilag 1. Særlige planteartsliste for bestøverbrak.....	48
--	----

Nyt siden version 1

Nye observationer:

- Til anvendelse ved ændring af afgrødekode fra blomster- eller bestøverbrak til slåningsbrak når der ikke er jordbehandlet i indeværende år eller konstateret en blomsterblanding:

- Slåningsbrak tilføjet - Blomster- eller bestøverbrak ikke etableret (5.1.6)

Afsnit 8.1 og 15.1.

- Til anvendelse ved ændring af afgrødekode fra slåningsbrak til blomster- eller bestøverbrak når der konstateres plantedække der opfylder krav herfor:

- Blomster- eller bestøverbrak tilføjet - Slåningsbrak er jordbearbejdet og isået en blomsterblanding (5.4.16)

Afsnit 8.2 og 15.2.

Opdateret beskrivelse for anvendelse af observation:

- Præciseret at observationen skal anvendes, når der er jordbehandlet i indeværende år, men der ikke er sået en blomsterblanding til bestøver- eller blomsterbrak:

- Brak ikke etableret (5.1.5)

Afsnit 8.2 og 15.2.

Observation slettet:

- Der skal ikke længere anvendes en o-observation, hvor aktiviteter der almindeligvis er forbud mod, er udført for at bekæmpe af kæmpebjørneklo i overensstemmelse med en kommunal indsatsplan. Den kommunale indsatsplan skal dog fortsat fremvises af ansøger. Afsnit 8.3.

GLM-landskabselementer:

- Præciseret at der skal reageres på overtrædelser ned til 100 m².
- Fjernet beskrivelse af, at GLM-landskabselementer ikke kan godkendes til GLM 10, hvis de ligger på arealer under 0,30 ha. Kapitel 13.

Brak til GLM 10 og efterkontrol:

- Præciseret at slåningsbrak udelukkende anvendt til GLM 10 ikke skal til efterkontrol. Tilføjet henvisning til Instruks 3, hvis der samtidig er søgt grundbetaling. Kapitel 15.

AKON:

- Der skal ikke oprettes AKON ved overtrædelse af 3-metersbræmmer.
- Der skal ikke oprettes AKON ved overtrædelse af GLM-landskabselementer.
- Præciseret at AKON ved overtrædelse af GLM 10 skal oprettes i CAP-TAS og ikke i VAKS, selvom sidstnævnte fremgår af Kontrolopgaven. Afsnit 6.1.

1. Nyt siden version 2024

- Kravet om mindst 4 % ikke-produktive elementer på bedriftens omdriftsarealer hørte tidligere under GLM 8, delkrav 2. Kravet er fortsat gældende i 2025, men er nu videreført under GLM 10. GLM-landskabselementer hører fortsat under GLM 8, delkrav 1 og kan anvendes til at opfylde GLM 10.
- I kontrolgrundlaget kan du fra 2025 se en markplan for biodiversitet og bæredygtighed
- Blomster og bestøverbrak – der er fra 2025 ikke krav om reetablering af blomsterblandinger hvert andet år. Det gælder ikke, hvis det udelukkende er brak til GB. Her er kravet det samme som sidste år, at arealerne skal tilsås på ny hvert andet år.
- GLM10 småbiotoper må kun udgøre 20 % af marken. I 2024 var det 50 % af markens areal.

- Markkrat må kun udgøre 20 % af marken. I 2024 var der ikke nogen regel for hvor stor en andel af marken et markkrat måtte udgøre.
- I 2025 kan småbiotoper der er beliggende på brakarealer ikke omdøbes til brak, hvis småbiotopen underkendes pga. afpudsning.

2. Indledning

Kontrolårsag d

Biodiversitet og bæredygtighed er en et-årig bio-ordning. Ordningen har til formål at være med til at udvikle ny natur og levesteder for dyr og planter, og dermed øge biodiversiteten på landbrugsarealer. Ansøgere kan søge tilskud til de samme arealer flere år i træk, hvorved arealerne kontinuerligt er udlagt som ikke-produktive til gavn for biodiversiteten.

For at få tilskud til ordningen skal ansøger have mindst 0,3 ha til biodiversitet og bæredygtighed på bedriften. Kommer ansøger som følge af kontrollen under 0,3 ha underkendes alle arealer til ordningen.

Det er et kriterie under biodiversitet og bæredygtighed, at ansøger skal leve op til GLM 10 kravet om at udlægge 4 % ikke-produktive arealer/elementer på bedriftens omdriftsarealer, for at få tilskud til biodiversitet og bæredygtighed. Alle arealer/elementer til biodiversitet og bæredygtighed bliver automatisk underkendt, hvis ansøger ikke opfylder GLM 10-kravet som følge af kontrollen.

Kontrollen af GLM 10 er formelt en del af konditionalitetskontrollen, men da det er en forudsætning at ansøger lever op til GLM 10 for at kunne søge bio-ordningen biodiversitet og bæredygtighed, skal du også kontrollere GLM 10 i forbindelse med kontrol af biodiversitet og bæredygtighed. Der er derfor et særskilt afsnit i instruksen omkring kontrol af arealer og element indberettet til GLM 10.

2.1 Kontrol af ordningen

Arealer indberettet til biodiversitet og bæredygtighed kan ikke samtidigt anvendes til GLM 10 om 4 % ikke-produktive arealer/elementer. Dvs. der kan kun søges tilskud under bio-ordningen biodiversitet og bæredygtighed til de ikke-produktive elementer, der ligger **ud over** de obligatoriske 4 % ikke-produktive arealer/elementer under GLM 10.

Følgende ikke-produktive arealer/elementer kan bruges til opfyldelse af hhv. biodiversitet og bæredygtighed og GLM 10:

Tabel 11.1 Oversigt over ikke-produktive elementer og hvilke ordninger de kan indgå i.

Element	Kontrolårsag	Hel mark/element på mark	Biodiversitet og bæredygtighed	GLM 10	Grundbetaling
Slåningsbrak	b	Hel mark	Ja	Ja	Ja
Brak –blomster/bestøver	h	Hel mark	Ja	Ja	Ja
Småbiotoper	j	Element på mark	Ja	Ja	Ja
Markkrat (GLM 10)	j	Element på mark	Nej	Ja	Ja
3 m bræmmer	j	Element på mark	Nej	Ja	Ja
GLM-landskabselementer	j	Element på mark	Nej	Ja	Ja

Braktyperne til biodiversitet og bæredygtighed og GLM 10 udgør en hel mark og fremgår derfor under "Følgende marker skal kontrolleres" i kontrolgrundlaget med afgrødekode og kontrolårsag.

Kontrolårsag "j" dækker over småbiotoper, markkrat, 3-metersbræmmer og GLM-landskabselementer.

I kontrolgrundlaget finder du en oversigt over hvor mange småbiotoper der er på den enkelte mark og hvorvidt de er indberettet til grundbetaling, biodiversitet og bæredygtighed eller GLM 10.

I sektionen "Opfyldelse af GLM Krav" nederst i kontrolgrundlaget kan du se, hvilke elementer der er indberettet til GLM 10 på en mark, og hvor stort et areal de udgør.

Du kan se hvor småbiotoper, markkrat, 3-metersbræmmer og GLM-landskabselementer er placeret ved at åbne lagene herfor i IMK.

2.2 Kontrolårsagernes betydning og orientering i kontrolgrundlaget

Biodiversitet og bæredygtighed – kontrolårsag d

En sag med kontrolårsag "d" under "Skal kontrolleres" i kontrolgrundlaget skal du kontrollere for biodiversitet og bæredygtighed.

GLM 10 – kontrolårsag 8

Kontrolårsag "8" henviser til GLM 10. Du skal kun kontrollere GLM10, hvis der er kontrolårsag 8 på marken. Under "Følgende marker skal kontrolleres" i kontrolgrundlaget vil kontrolårsag "8" altid optræde samtidig med en anden kontrolårsag, der angiver et element, der er anmeldt til GLM 10. Se oversigt over mulige elementer i tabel 11.1 i afsnit 2.1.

I markplanen "Følgende marker skal kontrolleres" i kontrolgrundlaget vil kontrolårsag "d" og kontrolårsag 8 altid optræde samtidig med en anden kontrolårsag, der angiver hvilket element eller afgrøde, der skal kontrolleres. Se oversigt over mulige elementer/arealer i tabel 11.1 i afsnit 2.1.

Bemærk, at der på samme mark godt kan være elementer indberettet til GLM 10 eller biodiversitet og bæredygtighed.

3. Mangler i ansøgningen

3.1 Rådighed

Som udgangspunkt bliver rådighed kontrolleret administrativt. Du skal kontrollere for rådighed, hvis det fremgår af kontrolgrundlaget, eller hvis der opstår tvivl om rådigheden i forbindelse med kontrollen. Se Instruks 2 kapitel 7.

3.2 Svig og omgåelse

I forbindelse med kontrolbesøg kan du støde på ting, der tyder på, at en ansøger bevidst forsøger at få udbetalt tilskud, ansøger ikke er berettiget til.

Det er vigtigt at registrere mistanke om svig, så der kan følges op på mistanken ved en særskilt undersøgelse. Læs mere om svig og omgåelse i Instruks 1 afsnit 2.10.

Du må ikke oplyse ansøger om, at der er mistanke om svig.

3.3 Mindste areal for marker

Et areal ansøgt til biodiversitet og bæredygtighed skal være mindst 0,01 ha for at være tilskudsberettiget til biodiversitet og bæredygtighed. Se nærmere vedrørende kontrol af mindste arealer i instruks 2 – afsnit 5.

4. Ikke-tilskudsberettigede arealer

Der er en række elementer og arealer, der ikke lever op til definitionerne af tilskudsberettigede arealer. De er derved ikke berettigede til grundbetaling eller bio-ordninger.

Konstaterer du følgende, kan der være tale om ikke-tilskudsberettigede arealer afhængigt af de nærmere omstændigheder:

- Menneskeskabte konstruktioner
- Arealer anvendt til anden aktivitet end landbrug, herunder opbevaring
- Ikke-tilskudsberettigede afgrøder og manglende plantedække
- Arealer under vand eller med vandforekomster
- Træer og skov

- Naturarealer uden landbrugsaktivitet
- Eksproprierede arealer

Listen er ikke udtømmende, og der kan være undtagelser. Læs mere i Instruks 2, kapitel 3 for en uddybende beskrivelse samt om kontrol af ikke-tilskudsberettigede arealer.

VIGTIGT:

Hvis du anvender observationer til ikke-tilskudsberettigede arealer fra Instruks 2, kapitel 3 på en småbiotop til biodiversitet og bæredygtighed eller GLM 10, skal du lave en dobbeltobservation for at underkende småbiotopen.

Du skal udover den relevante observation fra Instruks 2, kapitel 3 vælge én af følgende observationer i IMK:

- Biodiversitet og bæredygtighed småbiotop underkendt (5.10.18)
- GLM 10 småbiotop underkendt (5.10.17)

5. Forenelighed med andre ordninger

Forenelig

Tilskud til bio-ordningen biodiversitet og bæredygtighed skal kombineres med grundbetaling og kan kombineres med ø-støtte.

Ikke forenelig

Det er ikke muligt, at opnå tilskud til følgende ordninger, samtidig med bio-ordningen biodiversitet og bæredygtighed:

- Arealer under bio-ordningen varieret planteproduktion
- Arealer under bio-ordningen miljø- og klimavenligt græs
- Arealer under bio-ordningen økologisk arealstøtte
- Arealer omfattet af tilsagn om tilskud til miljøvenligt landbrug og til miljø- og klimavenligt landbrug.
- Arealer, der indgår i et minivådområde med omkringliggende areal, der er etableret med tilskud i medfør af anden lovgivning
- Arealer, der indgår i ordningen frivillig målrettet kvælstofregulering

På arealer hvor der er søgt tilsagn om økologisk arealtilskud, kan der også søges tilskud til biodiversitet og bæredygtighed. Der udbetales ikke økologisk arealtilskud for arealet, hvor der er søgt til begge ordninger.

6. Sammenhæng med GLM 10

For at få tilskud til biodiversitet og bæredygtighed, skal ansøger leve op til GLM 10-kravet om 4 % ikke-produktive arealer/elementer på bedriftens omdriftsarealer. Hvis ansøger som følge af underkendelse af GLM 10-arealer/elementer kommer under 4 %, skal du spørge ansøger om at udpege erstatningsarealer til GLM 10. Læs mere i afsnit 6.1.

I kontrolopgaven under GLM 10-fanen, kan du se hvor mange procent ikke-produktive arealer du har konstateret i forbindelse med kontrollen, og derved om kravet om 4 % er opfyldt. Se Figur 11.9.

GLM8-krav

A

GLM8-konditionalitetshøring oprettes i VAKS

☐ Ja ☐ Nej

Krav om 4 % ikke-produktive arealer på omdriftsarealer (GLM8)

Arealtype	Areal i ha indberettet	Areal i ha konstateret
Samlet indberettet omdriftsareal	619,50	0,00
Samlet krav om 4 % ikke-produktive arealer	24,78	0,00
3 meter bræmmer	0,79	0,00
Markbræmmer	0,00	0,00
Markkrat	0,66	0,00
Brak	24,16	0,00
GLM-søer og -vandhuller	0,09	0,00
GLM-fortidsminder	0,00	0,00
Småbiotoper	0,05	0,00
	Opfyldelse i %	Opfyldelse i %
Samlet areal	25,75	0,00
Difference	0,97	0,00

Figur 11.9 GLM 10-beregneren viser den procentvise opfyldelse af GLM 10-kravet før kontrolbesøg (indberettet) og efter (konstateret). Der skal findes erstatningsarealer hvis der vises under 4 % ved markeringen på figuren.

6.1 Erstatningsarealer til GLM 10

Du kan i to tilfælde komme ud for, at du skal bede ansøger om at udpege erstatningsarealer til GLM 10:

- 1) Hvis du underkender arealer/elementer til GLM 10, så det samlede areal hertil kommer under 4 %,
- 2) Hvis du omdøber et areal indberettet med en permanent afgrøde eller permanent græs til en omdriftsafgrøde. De 4 % ikke-produktive arealer/elementer til GLM 10 beregnes ud fra ansøgers samlede omdriftsareal. Ændrer du en permanent afgrøde til omdriftsafgrøde, kan det derfor resultere i, at ansøger ikke har nok GLM 10 ift. den nye størrelse af ansøgers samlede omdriftsareal.

I begge tilfælde har ansøger i forbindelse med kontrollen mulighed for at udpege erstatningsarealer. Ansøger kan kun benytte arealer indberettet til biodiversitet og bæredygtighed som erstatningsareal til GLM 10. Du kan læse nedenfor hvad du skal være særlig opmærksom på, når du finder erstatningsarealer.

Udpegning af erstatningsarealer til GLM 10

Det er kun omdriftsarealer eller småbiotoper på omdriftsarealer, der er indberettet til biodiversitet og bæredygtighed, der kan udpeges som erstatningsarealer til GLM 10.

Du skal kontrollere de ikke-produktive arealer, som ansøger udpeger som erstatningsarealer, for om de lever op til kravene for GLM 10.

Vær særlig opmærksom på:

Småbiotoper: Når du bruger en småbiotop som erstatningsareal til GLM 10, skal du være opmærksom på reglen for, hvor stor en andel af markens småbiotopen udgør. På biodiversitet og bæredygtighed må småbiotopen udgøre 100 % af

marken, mens småbiotopen på GLM 10 højst må udgøre 20 % af marken, se oversigt i tabel 11.3, i kapitel 10. Det kan sætte en begrænsning for, hvor stor en andel af en småbiotop til biodiversitet og bæredygtighed, der kan benyttes som erstatningsareal for GLM 10.

Slåningsbrak: Når du bruger slåningsbrak til erstatningsarealer til GLM 10, skal du være særlig opmærksom på IMK-kortlaget "Græs i 5 år". Er marken dækket af dette lag vil det betyde, at vil ved anvendelse til GLM 10 brak i 2025, marken blive permanent græs i 2026.

Oprettelse af erstatningsarealer til GLM 10

Du skal kun oprette erstatningsarealer, hvis ansøgers ikke-produktive arealer til GLM 10, kommer under 4 %. Erstatningsarealet skal indtegnes så andelen af ikke-produktivt areal til GLM 10 udgør minimum 4 %. Du skal forsøge at ramme de 4 % så præcist som muligt. Dette gælder også hvis ansøger har indberettet mere end 4 %.

I IMK er der observationer, der tilføjer GLM 10 arealer/elementer. Du skal bruge disse observationer, når du vil tilføje et ikke-produktivt areal som erstatningsareal til GLM 10.

Det drejer sig om følgende observationer:

- Erstatningsareal til GLM 10 – biobær småbiotop tilføjet (5.7.2)
- Erstatningsareal til GLM 10 – biobær slåningsbrak tilføjet (5.7.3)
- Erstatningsareal til GLM 10 – biobær blomsterbrak tilføjet (5.7.5)
- Erstatningsareal til GLM 10 – biobær bestøverbrak tilføjet (5.7.6)

Når du bruger disse observationer på arealer indberettet til biodiversitet og bæredygtighed underkendes de på ordningen. Du skal derfor ikke lave en dobbeltobservation, hvor du underkender arealet eller elementet til biodiversitet og bæredygtighed.

Er det ikke muligt for ansøger at udpege nok erstatningsarealer til at leve op til de 4 % GLM 10 arealer/elementer, skal du oprette så meget GLM 10 erstatningsarealer som muligt, ud af de arealer ansøger har indberettet til biodiversitet og bæredygtighed på omdriftsarealer. For bedrifter over 10 ha skal du efterfølgende oprette en AKON (se Instruks 1, afsnit 2.14), da ansøger ikke opfylder GLM 10-kravet. Alle ansøgers arealer til biodiversitet og bæredygtighed vil automatisk blive underkendt, da GLM 10-kravet ikke er opfyldt.

AKON skal oprettes i CAP-TAS og ikke i VAKS, selvom sidstnævnte fremgår af Kontrolopgaven. Se Instruks 1, afsnit 2.14.

7. Kontrol via satellit

Aktivitetskrav på slåningsbrak og jordbehandlingsforbud og forbudsperioden for slåning af slåning-, blomster- og bestøverbrak kontrolleres via satellitter. I den fysiske kontrol kontrolleres der for om det afslået materiale er blevet fjernet samt for overtrædelser på andre forbud, f.eks. brug af pesticider, menneskeskabte konstruktioner og lign. Se instruks 1, afsnit 2.1. Satellitbaserede kontrol og Kontrolbesøg. Hvis du på kontrollen observere at aktivitetskrav (slåningsbrak) ikke er opfyldt eller at forbuddet mod jordbehandling er overtrådt eller at et brakareal er slået i forbudsperioden for slåning, **skal** du lave en observation herfor.

BIODIVERSITET OG BÆREDYGTIGHED

8. Brak til biodiversitet og bæredygtighed

Kontrolårsag h, kombineret med d

Kontrolårsag b, kombineret med d

Braklagte arealer er landbrugsarealer i omdrift, der i en periode tages ud af den landbrugsmæssige produktion. Braklagte arealer indberettet til biodiversitet og bæredygtighed må ikke bruges produktionsmæssigt hele kalenderåret.

Brak til biodiversitet og bæredygtighed må udgøre hele marken.

Marker der er tilsået med afgrøder i efteråret 2024, kan anmeldes som slåningsbrak i 2025 under forudsætning af, at de opfylder betingelserne til braklagte arealer i hele 2025.

Generelle forbud på braklagte arealer, samt undtagelser uddybes i afsnit 8.3.

8.1 Blomster- og bestøverbrak

Kontrolårsag h, kombineret med d

Marken skal være indberettet med en af følgende afgrødekoder:

- 324, Blomsterbrak
- 342, Bestøverbrak

Brakarealet skal bestå af en blomsterblanding, der ikke bruges til produktion. Blomsterbrak er en blanding af frø- og nektarproducerende planter. Bestøverbrak er en blanding af pollen- og nektarproducerende planter.

Korn, græs og majs er ikke nektarproducerende og falder derfor ikke ind under kategorierne. Korn, græs og majs må dog gerne være tilstede – læs mere under afsnittene om plantesammensætning for hhv. blomster- og bestøverbrak.

Bemærk, at selvom plantedækket består af afgrøder, der ikke anses som blomster- eller bestøverbrak, kan arealet stadig være tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis arealet lever op til betingelserne herfor. Se Instruks 3.

Tillæg til bestøverbrak

Ansøger kan søge om tillæg til bestøverbrak indberettet til biodiversitet og bæredygtighed. Tillægget kan gives til arealer, der i 2024 var indberettet som et omdriftsareal. Tillægget ændrer ikke på kontrollen, men vil dog bortfalde ved underkendelse af en bestøverbrakmark, hvor der er søgt bestøverbraktillæg.

Ændring af afgrødekoder

Ændring af afgrødekoder for brak til biodiversitet og bæredygtighed skal altid foretages ned til 100 m².

Hvis ansøger har indberettet et areal som blomster- eller bestøverbrak, men du ved kontrollen konstaterer, at arealet fremstår som slåningsbrak, f.eks. stubmark fra sidste år, skal du ændre afgrødekoden til slåningsbrak.

Slåningsbrakmarken vil fortsat kunne anvendes under biodiversitet og bæredygtighed.

Du skal dog ikke ændre afgrødekoden til slåningsbrak, hvis en mark indberettet som blomster- eller bestøverbrak er dækket af et lag for permanent græs i IMK. Så skal marken underkendes til biodiversitet og bæredygtighed og omdøbes til permanent græs.

Du skal ikke ændre afgrødekoden til slåningsbrak, hvis ansøger har forsøgt at så en frøblanding til blomster- eller bestøverbrak. I så fald er der sket en jordbehandling, som betyder at kravene til slåningsbrak ikke er opfyldt, og du skal i stedet omdøbe til eksempelvis omdriftsgræs.

Aktivitetskrav – Blomster- og bestøverbrak

I det første år (år 1) skal landbrugsaktiviteten finde sted i form af mekanisk jordbehandling og udsåning senest den 30. april 2025. Hvis brakmarken i de efterfølgende år også indberettes som blomster- eller bestøverbrak, er der ikke krav om ny landbrugsaktivitet. I de efterfølgende år er det altid tilladt at bearbejde jorden med henblik på etablering af blomsterblandingen frem til etableringsfristen. Dertil er det en betingelse, at blomsterblandingen på arealet opfylder kravene til blomster- eller bestøverbrak i hvert år det er indberettet hertil.

Hvis du ved kontrollen konstaterer, at marken med enten blomster- eller bestøverbrak er etableret efter 30. april 2025, skal du:

- 1) Vælg én af følgende observationer i IMK:
 - Blomsterbrak sået efter etableringsfristen (5.1.3)
 - Bestøverbrak sået efter etableringsfristen (5.1.4)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde, f.eks. afgrødekode 4 "Blanding af vårsåede arter" eller græs eller andet grøntfoder.

Det gælder for brakarealer, som for alle omdriftsarealer, at de skal være dyrkbare i perioden fra 15. marts til og med 25. oktober. Hvis et brakareal ikke er dyrkbart i denne periode, skal du vælge følgende observation i IMK:

- Arealet er ikke dyrkbart i perioden fra 15. marts til og med 25. oktober (5.1.2)

Bemærk, at ovenstående observation også slår igennem på grundbetaling. Du skal huske at udvide kontrollen til at omfatte grundbetaling på fanen "Rekvireret kontrol" i kontrolopgaven.

Plantesammensætning - Blomsterbrak

Blomsterbrak skal bestå af mindst to forskellige frø- og nektarproducerende plantearter pr. m². Ansøger bestemmer selv, hvilke plantearter der sås. Korn, græs og majs må gerne indgå i blomsterblandingen, men tæller ikke med som én af de to frø- og nektarproducerende plantearter.

Blandingen må ikke overvejende (mere end 50 %) bestå af hverken korn, raps, majs eller græs i renbestand eller en blanding af disse.

Kløver og raps er tilladte i kombination med en blomsterblanding bestående af øvrige ikke-produktionsrelaterede frø- og nektarproducerende plantearter.

Hvis du ved kontrollen konstaterer, at plantesammensætningen ikke består af en blanding, som opfylder kravet til blomsterbrak, men arealet ikke er jordbearbejdet og kan opfylde kravene som slåningsbrak til biodiversitet og bæredygtighed, skal du:

- 1) Vælg følgende o-observation i IMK:
 - Slåningsbrak tilføjet - Blomsterbrak består ikke af mindst 2 forskellige frø- og nektarproducerende plantearter pr. m² (5.4.12)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til slåningsbrak.

Hvorvidt slåningsbrak kan kontrolleres færdig eller skal til efterkontrol, afhænger af kontroltidspunktet. Se afsnit 8.2.

Hvis du ved kontrollen konstaterer, at plantesammensætningen ikke består af en blanding, som opfylder kravet til blomsterbrak, skal du underkende arealet til biodiversitet og bæredygtighed ved at:

- 1) Vælg én af følgende observationer i IMK:
 - Blomster- eller bestøverbrak består af korn, raps eller majs i renbestand (5.4.4)
 - Blomster- eller bestøverbrak består af en blanding udelukkende af korn, raps eller majs (5.4.5)
 - Blomsterbrak består ikke af mindst 2 forskellige frø- og nektarproducerende plantearter pr. m² (5.4.6)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde, f.eks. afgrødekode 4 "Blanding af vårsåede arter".

Bemærk, at selvom plantedækket består af afgrøder, der ikke anses som blomsterbrak, kan arealet stadig være tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis det lever op til betingelserne herfor. Se Instruks 3.

Plantedække - Blomsterbrak

Den udsåede blomsterblanding skal udgøre mindst 50 % af plantedækket på arealet. Der skal være mindst to forskellige frø- og nektarproducerende plantearter pr. m². Naturligt fremvoksende arter, der er frø- og nektarproducerende kan indgå i kravet om to arter pr. m².

Konstaterer du, at kravet om at 50 % af plantedækket skal bestå af plantearter der kan godkendes til blomsterbrak, ikke er opfyldt, men arealet kan opfylde kravene til slåningsbrak skal du:

- 1) Vælg følgende o-observation i IMK:
 - Slåningsbrak tilføjet - Mindst 50 % af plantedækket udgøres ikke af godkendte plantearter til blomster- eller bestøverbrak (5.4.13)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til slåningsbrak.

Hvorvidt slåningsbrak kan kontrolleres færdig eller skal til efterkontrol, afhænger af kontrolltidspunktet. Se afsnit 8.2.

Konstaterer du, at der ikke er etableret blomsterbrak ved jordbehandling i indeværende år og arealet ikke består af en blomsterblanding, men arealet kan opfylde kravene til slåningsbrak skal du:

- 1) Vælg følgende o-observation i IMK:
 - Slåningsbrak tilføjet - Blomster- eller bestøverbrak ikke etableret (5.1.6)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til slåningsbrak.

Hvorvidt slåningsbrak kan kontrolleres færdig eller skal til efterkontrol, afhænger af kontrolltidspunktet. Se afsnit 8.2.

Består 50 % af plantedækket ikke af plantearter der kan godkendes til blomsterbrak og kan arealet ikke anvendes til slåningsbrak fordi, at det er jordbearbejdet i indeværende år, skal du underkende arealet ved at:

- 1) Vælg følgende observation i IMK:
 - Mindst 50 % af plantedækket udgøres ikke af godkendte plantearter til blomster- eller bestøverbrak (5.4.9)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde f.eks. græs.

Konstaterer du, at der er foretaget jordbehandling i indeværende år men der ikke er sået en blomsterblanding til blomsterbrak, eller at arealet er tilsået med en produktionsafgrøde, skal du underkende det ved at:

- 1) Vælg én af følgende observationer i IMK:
 - Brak ikke etableret (5.1.5)
 - Arealet er jordbearbejdet og tilsået med en almindelig produktionsafgrøde (5.2.6)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde f.eks. græs eller afgrødekode 4 "Blanding af vårsåede arter"

Bemærk, at hvis der er jordbearbejdet i indeværende år og du har omdøbt til græs er aktivitetskravet under grundbetaling opfyldt. Marken skal derfor ikke til efterkontrol.

Plantesammensætning - Bestøverbrak

For bestøverbrak gælder, at plantedækket skal være etableret med en blanding bestående af mindst tre forskellige pollen- og nektarproducerende plantearter pr. m². Blomsterblandingen skal bestå af arter fra planteartslisten for bestøverbrak (se Bilag 1). Det er angivet i tabellen, om de enkelte plantearter er enårige eller flerårige med hensyn til blomstringsperioden.

Blandingen må ikke overvejende (mere end 50 %) bestå af hverken korn, raps, majs eller græs i renbestand eller en blanding af disse.

Kløver og raps er tilladte i kombination med en blomsterblanding bestående af øvrige ikke-produktionsrelaterede pollen- og nektarproducerende plantearter.

Naturligt fremvoksende arter, der er pollen- og nektarproducerende, kan indgå i kravet om tre arter pr. m².

Konstaterer du, at plantedækket ikke består af en blanding, som opfylder kravet til bestøverbrak, men kan opfylde kravene til blomster- eller slåningsbrak skal du:

1) Vælg én af følgende o-observation i IMK:

- Blomsterbrak tilføjet - Bestøverbrak består ikke af mindst 3 forskellige godkendte plantearter pr. m² (5.4.15)
- Slåningsbrak tilføjet - Bestøverbrak består ikke af mindst 3 forskellige godkendte plantearter pr. m² (5.4.14)

2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde blomsterbrak eller slåningsbrak.

Hvorvidt slåningsbrak kan kontrolleres færdig eller skal til efterkontrol, afhænger af kontroltidspunktet. Se afsnit 8.2.

Konstaterer du, at plantedækket ikke består af en blanding, som opfylder kravet til bestøverbrak, skal du:

1) Vælg én af følgende observationer i IMK:

- Blomster- eller bestøverbrak består af korn, raps eller majs i renbestand (5.4.4)
- Blomster- eller bestøverbrak består af en blanding udelukkende af korn, raps eller majs (5.4.5)
- Bestøverbrak består ikke af mindst 3 forskellige godkendte plantearter pr. m² (5.4.8)

2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde, f.eks. afgrødekod 4 "Blanding af vårsåede arter".

Bemærk, at selvom plantedækket består af afgrøder, der ikke anses som bestøverbrak, kan arealet stadig være tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis det lever op til betingelserne herfor.

Plantedække - Bestøverbrak

Den udsåede blomsterblanding skal udgøre mindst 50 % af plantedækket på arealet. Der skal være mindst tre forskellige pollen- og nektarproducerende plantearter pr. m². Naturligt fremvoksende arter, der er pollen- og nektarproducerende, kan indgå i kravet om tre arter pr. m².

Hvis du ved kontrollen konstaterer, at kravet om at 50 % af plantedækket skal bestå af godkendte plantearter, ikke er opfyldt, men arealet opfylder kravene som slåningsbrak til biodiversitet og bæredygtighed, skal du:

1) Vælg følgende o-observation i IMK:

- Slåningsbrak tilføjet - Mindst 50 % af plantedækket udgøres ikke af godkendte plantearter til blomster- eller bestøverbrak (5.4.13)

2) Ændre afgrødekoden i IMK til slåningsbrak.

Hvorvidt slåningsbrak kan kontrolleres færdig eller skal til efterkontrol, afhænger af kontroltidspunktet. Se afsnit 8.2.

Konstaterer du, at der ikke er etableret bestøverbrak ved jordbehandling i indeværende år og arealet ikke består af en blomsterblanding til bestøverbrak, men arealet kan opfylde kravene til slåningsbrak skal du:

1) Vælg følgende o-observation i IMK:

- Slåningsbrak tilføjet - Blomster- eller bestøverbrak ikke etableret (5.1.6)

- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til slåningsbrak.

Hvorvidt slåningsbrak kan kontrolleres færdig eller skal til efterkontrol, afhænger af kontrolltidspunktet. Se afsnit 8.2.

Består bestøverbrakarealet ikke af 50 % plantedække bestående af godkendte plantearter og kan det ikke anvendes til slåningsbrak fordi, at det er jordbearbejdet, skal du underkende arealet ved at:

- 1) Vælg følgende observation i IMK:

- Mindst 50 % af plantedækket udgøres ikke af godkendte plantearter til blomster- eller bestøverbrak (5.4.9)

- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde f.eks. græs.

Konstaterer du, at der er foretaget jordbehandling i indeværende år, men der ikke er sået en blomsterblanding til bestøverbrak, eller at arealet er tilsået med en produktionsafgrøde, skal du underkende det ved at:

- 1) Vælg én af følgende observationer i IMK:

- Brak ikke etableret (5.1.5)
- Arealet er jordbearbejdet og tilsået med en almindelig produktionsafgrøde (5.2.6)

- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde f.eks. græs eller afgrødekode 4 "Blanding af vårsåede arter"

Bemærk, at hvis der er jordbearbejdet i indeværende år og du har omdøbt til græs er aktivitetskravet under grundbetaling opfyldt. Marken skal derfor ikke til efterkontrol.

8.2 Slåningsbrak

Kontrolårsag b, kombineret med d

For slåningsbrak, afgrødekode 310 "Brak, slåning" skal du anvende de observationer, der beskriver forholdene, hvis du konstaterer overtrædelser af forbud og/eller påbud. Dette gælder også for aktivitetskrav og slåningsforbud på brak, selvom det er en del af den satellitbaserede kontrol.

Omdøber du et areal til slåningsbrak, vil det ikke indgå i den satellitbaserede kontrol. Ved efterkontrol af sådan en mark, skal alle forhold – aktivitetskrav og forbud derfor kontrolleres.

Aktivitetskrav

Det gælder for brakarealer som for alle omdriftsarealer, at de skal være dyrkbare i perioden fra 15. marts til og med 25. oktober. Hvis aktivitetskravet for brakarealet er opfyldt, skal du betragte brakarealet som dyrkbart.

Hvis et brakareal ikke er dyrkbart i denne periode, skal du underkende det med følgende observation i IMK:

- Arealet er ikke dyrkbart i perioden fra 15. marts til og med 25. oktober (5.1.2)

Kontrol fra 1. august til og med 25. oktober:

Hvis du allerede på kontrolltidspunktet fra 1. august, men senest 25. oktober, kan konstatere, at brakmarken er afpudset, kan du afslutte kontrollen.

Er du på kontrol af en brakmark til biodiversitet og bæredygtighed fra 1. august til og med 25. oktober, og er dele af marken eller hele marken ikke slået, skal marken sættes til efterkontrol, for kontrol af forbud mod fjernelse af afslået plantemateriale. Marken vil fremgå af listen over marker til efterkontrol på fanen "Efterkontrol" i kontrolopgaven.

Bemærk, at i situationer hvor du har omdøbt en mark til slåningsbrak og denne på kontrolltidspunktet ikke er slået, skal du sætte marken til efterkontrol i Efterkontrollfanen.

Kontrol efter 25. oktober:

Hvis du på kontrollen konstaterer, at arealet ikke er slået i perioden 1. april til og med 30. april eller i perioden 1. august til og med 25. oktober, skal du bruge følgende observation i IMK, der underkender arealet til biodiversitet og bæredygtighed:

- Ikke slået mindst én gang i perioden fra 1. april til og med 30. april eller fra 1. august til og med 25. oktober (5.1.1)

Bemærk, at ovenstående observation også slår igennem på grundbetaling. Husk at udvide kontrollen til at omfatte grundbetaling på fanen "Rekvireret kontrol" i kontrolopgaven.

Plantedække

Konstaterer du, at plantedækket består af en blomsterblanding der opfylder kravene til blomster- eller bestøverbrak, skal du:

- 1) Vælg følgende o-observation i IMK:
 - Blomster- eller bestøverbrak tilføjet - Slåningsbrak er jordbearbejdet og isæt en blomsterblanding (5.4.16)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til blomster- eller bestøverbrak

Arealet godkendes til biodiversitet og bæredygtighed, men det kan ikke opnå tillæg til bestøverbrak.

8.3 Forbud på blomster-, bestøver- og slåningsbrak

Forbud mod slåning

Der er forbud mod slåning af braklagte arealer i perioden 1. maj til og med 31. juli.

Bemærk, at det er tilladt selektivt at slå brakarealer i forbudsperioden, hvis:

- Der er risiko for krydsbestøvning mellem arealerne og marker med frøafgrøder inden for de afstande, som er fastsat i certificeringsreglerne. Se bilag¹.
- Der er behov for at bekæmpe flyvehavre.
 - Bekæmpelse af flyvehavre er et krav ifølge anden lovgivning², og plantematerialet skal fjernes fra arealet. Hvis der er slået flyvehavre, men det ikke er fjernet fra arealet, se Instruks 2, kapitel 8.
- Der er behov for at bekæmpe kæmpebjørneklo.
 - Plantematerialet fra kæmpebjørneklo må kun fjernes fra arealet i overensstemmelse med en kommunal indsatsplan.

Hvis et areal er komplet afslået, kan det tyde på, at den slåning, der er foretaget på arealet, ikke er selektiv.

Hvis du konstaterer, at et brakareal er slået i forbudsperioden, skal du underkende det til biodiversitet og bæredygtighed ved at:

- 1) Vælg følgende observation i IMK:
 - Arealet er slået i perioden 1. maj til 31. juli (5.4.2)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde (f.eks. græs)

Hvis plantemateriale fra kæmpebjørneklo er blevet fjernet fra arealet, men der ikke foreligger en indsatsplan fra kommunen, skal du underkende arealet til biodiversitet og bæredygtighed ved at:

- 1) Vælg følgende observation i IMK:
 - Der er taget slæt på arealet (5.2.4)

¹ Bekendtgørelse nr. 1345 af 2. december 2024 om markfrø, bilag 3

² Bekendtgørelse nr. 730 af 29. maj 2020 om flyvehavre

- 2) Ændre afgrødekode til det konstaterede (f.eks. græs)

Hvis der foreligger en kommunal indsatsplan, der gør, at du kan godkende arealet, skal ansøger fremvise denne.

Bemærk, at selvom et brakareal indberettet til biodiversitet og bæredygtighed er slået i forbudsperioden, er arealet stadig tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis øvrige tilskudsbetingelser er overholdt for arealet. Se Instruks 3.

Forbud mod produktion – afgræsning

Konstaterer du, at et brakareal er afgræsset, skal du:

- 1) Vælg følgende observation i IMK:
 - Arealet er afgræsset (5.2.3)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde (f.eks. græs).

Forbud mod tilførsel af gødning

Der må ikke tilføres gødning på et brakareal under biodiversitet og bæredygtighed. Er arealet tilført gødning, skal du underkende arealet ved at:

- 1) Vælg følgende observation i IMK:
 - Arealet er gødet (5.2.5)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde

Bemærk, at selvom der på et brakareal indberettet til biodiversitet og bæredygtighed er anvendt gødning, er arealet stadig tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis øvrige tilskudsbetingelser er overholdt for arealet. Se Instruks 3.

Forbud mod produktion – slæt

Plantedækket på slåningsbrak skal slås mindst én gang årligt i perioden 1. april til og med 25. oktober. Det afslåede plantedække må ikke fjernes fra arealet.

Det afslåede plantemateriale må dog godt opstakkes indenfor marken. Der stilles ikke krav til hvordan ansøger opstakker plantematerialet, så længe det ikke fjernes fra arealet på noget tidspunkt eller wrappes som led i produktion.

Hvis marken ikke er afpudset på kontroltidspunktet, skal marken sættes til efterkontrol. Ved efterkontrollen skal du kontrollere, om det afslåede plantemateriale er fjernet eller indgår i produktion.

Hvis du på kontrollen konstaterer, at plantematerialet er fjernet, eller det anvendes som led i produktion, skal du underkende arealet ved at:

- 1) Vælg følgende observation i IMK:
 - Der er taget slæt på arealet (5.2.4)
- 2) Ændre afgrødekode til den konstaterede afgrøde (f.eks. græs).

Forbud mod produktion – jordbehandling og produktionsafgrøder

Brakarealer må ikke jordbehandles og tilsås med hverken afgrøder til produktion eller græs. Dog må plantedækket godt forbedres, hvis frøspredningen sker uden jordbehandling.

Marker der er tilsået med vintersæd i efteråret 2024, kan anmeldes som slåningsbrak i 2025 under forudsætning, at de opfylder betingelserne til braklagte arealer i hele 2025. Arealet må derfor ikke fremstå som et produktionsareal i hele kalenderåret, hvor det er anmeldt som slåningsbrak.

Konstaterer du, at et brakareal er jordbehandlet og tilsået med en produktionsafgrøde, skal du:

- 1) Vælg én af følgende observationer i IMK:
 - Arealet er jordbearbejdet og tilsået med en almindelig produktionsafgrøde (5.2.6)

- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde (f.eks. græs).

Bemærk, at en blanding af produktionsafgrøder kan være tilladt, hvis afgrøderne ikke fremstår:

1. I veldefinerede lige rækker og
2. Der ikke er tegn på renholdelse

Produktionsafgrøder må ikke fremstå dominante i blandingen og der skal derfor kunne forefindes andre plantearter.

Forbud mod brug af jordforbedringsmidler

Der er forbud mod anvendelse af jordforbedringsmidler, som for eksempel kalk på braklagte arealer under biodiversitet og bæredygtighed.

Hvis der er anvendt jordforbedringsmidler skal du underkende arealet til biodiversitet og bæredygtighed ved at:

- 1) Vælge følgende observation i IMK:
 - Jordforbedringsmidler anvendt (5.4.3)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede (f.eks. græs)

Bemærk, at selvom der på et brakareal er anvendt jordforbedringsmidler, er arealet stadig tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis øvrige tilskudsbetingelser er overholdt for arealet. Se Instruks 3.

Forbud mod brug af pesticider

Der er forbud mod anvendelse af pesticider på braklagte arealer under biodiversitet og bæredygtighed.

Bemærk, at det er tilladt selektivt at anvende pesticider på brakarealer i hele kalenderåret, hvis:

- Der er behov for at bekæmpe flyvehavre.
- Der er behov for at bekæmpe kæmpebjørneklo.
 - Kæmpebjørneklo må dog kun bekæmpes med pesticider i overensstemmelse med en kommunal indsatsplan.

Hvis du konstaterer, at der er anvendt pesticider på et brakareal i strid med forbuddet, skal du underkende arealet til biodiversitet og bæredygtighed ved at:

- 1) Vælge følgende observation i IMK:
 - Pesticider anvendt (5.4.10)
- 2) Ændre afgrødekoden til den konstaterede, for eksempel korn eller bar jord.

Hvis der foreligger en kommunal indsatsplan, der gør, at du kan godkende arealet, skal ansøger fremvise denne.

Bemærk, at selvom der på et brakareal er anvendt pesticider, er arealet stadig tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis øvrige tilskudsbetingelser er overholdt for arealet. Se Instruks 3.

Forbud mod pløjning og jordbehandling

Der er forbud mod at pløje og jordbehandle braklagte arealer i hele kalenderåret under biodiversitet og bæredygtighed. Dette gælder dog ikke blomsterbrak og bestøverbrak i forbindelse med såning.

Kontrol før 1. august

Hvis du konstaterer, at et brakareal er pløjet eller jordbehandlet før 1. august, skal du underkende arealet til biodiversitet og bæredygtighed ved at:

- 1) Vælge følgende observation i IMK:

- Arealet er pløjet eller jordbehandlet før 1. august (5.2.2)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde (f.eks. græs, bar jord)

Kontrol fra 1. august

Hvis brakmark ved kontrol fra 1. august fremstår pløjet eller jordbehandlet skal du vælge følgende observation i IMK, der underkender arealet:

- Arealet er pløjet eller jordbehandlet efter 1. august (5.2.7)

Bemærk, at der gerne må pløjes og jordbehandles efter 1. august under grundbetaling. Du skal derfor ikke ændre afgrødekoden.

Forbud mod oplagring/opbevaring

Der må ikke være opbevaring på brakarealer, heller ikke af landbrugsprodukter som for eksempel halmballer, ensilagestakke eller jordforbedringsmidler (for eksempel kalk).

Hvis du konstaterer, at der er oplagring/opbevaring af landbrugsprodukter på et brakareal, skal du underkende den del af arealet hvor oplagringen/opbevaringen finder sted til biodiversitet og bæredygtighed ved at:

- 1) Vælg følgende observation i IMK:
- Arealet er anvendt til opbevaring af landbrugsprodukter (5.2.1)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde (f.eks. græs).

Bemærk, at arealet fortsat er tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis øvrige tilskudsbetingelser er overholdt. Se Instruks 3.

Hvis du konstaterer, at der er oplagring/opbevaring af andet end landbrugsprodukter på et brakareal, skal du underkende den del af arealet hvor oplagringen/opbevaringen finder sted med følgende observation i IMK:

- Opbevaring på brakareal (5.4.7)

Bemærk, at observationen også slår igennem på grundbetaling. Husk at udvide kontrollen til at omfatte grundbetaling på faneblad "Rekvireret kontrol" i kontrolopgaven.

Du kan læse mere om, hvornår du skal bruge observation 3.3.4 i Instruks 2, afsnit 3.3, underafsnit "Tilladte aktiviteter i kortere perioder".

8.4 Harestriber

Ansøger må ikke, i forbudsperioden for slåning, lave harestriber (kortholdte striber) på slåningsbrak, blomster- og bestøverbrak til biodiversitet og bæredygtighed.

9. Småbiotoper til biodiversitet og bæredygtighed

Kontrolårsag j, kombineret med d

En småbiotop er et område på et tilskudsberettiget landbrugsareal, som ansøger holder uden en landbrugsaktivitet. Det er et krav, at arealet holdes uden landbrugsaktivitet hele året.

En småbiotop kan f.eks. være uslået græs, et areal der aktivt er tilplantet med træer, buske eller blomster uden produktion for øje eller som gror til med naturlig opvækst (overlagt til naturlig succession). Småbiotoper kan også være våde områder, herunder områder udgravet som et vandhul, eller en kombination af disse. Arealer med eksisterende træer og buske kan være småbiotoper, hvis arealet har været tilskudsberettiget til grundbetaling. Småbiotopen må gerne suppleres ved tilplantning med yderligere vækster i hele kalenderåret, så længe beplantningen ikke har produktion for øje.

Småbiotoper kan ikke benyttes under biodiversitet og bæredygtighed og GLM 10 samtidig. Læs mere om forskellen mellem småbiotoper til biodiversitet og bæredygtighed, GLM 10 og grundbetaling i instruks 2, afsnit 2.1.

I IMK findes indtegninger af ansøgers småbiotoper i korttemaet "Marker" i laget "Egne småbiotoper polygoner". Kortlaget er slået til som default. På markerne hvor småbiotoperne er placeret, kan du desuden se, hvilken ordning de er anvendt under samt deres størrelse. Se Instruks 2, afsnit 2.1.

9.1 Krav til indtegnning

Småbiotoper skal være indtegnet for at være tilskudsberettigede. Du kan opleve at ansøgers indtegnning i IMK og den faktiske placering af småbiotopen ikke stemmer overens, når du kontrollerer småbiotopen. Du kan derfor komme ud for, at du skal rette ansøgers indtegnning, så den stemmer overens med der hvor småbiotopen er etableret. Bemærk, der kan aldrig tilføjes nye småbiotoper i forbindelse med kontrollen.

Er småbiotopen ikke etableret der hvor indtegnning i IMK er, skal du forholde dig til hvor stor en del af den indtegnede småbiotop der overlapper med småbiotopens faktiske placering. Kan du ikke umiddelbart se hvor stort overlappet er, skal du måle op. Fejlindtegnning accepteres til en vis grad. Det afhænger af overlappet mellem ansøgers indtegnning og faktisk placering. Læs herunder hvordan du skal forholde dig til ansøgers indtegnning og småbiotopens faktiske placering.

Overlap: 50 % eller mere

Hvis du på kontrol af en småbiotop under ordningen biodiversitet og bæredygtighed konstaterer, at den fundne småbiotop overlapper med 50 % eller mere med den ansøgte indtegnede småbiotop i IMK, skal du ikke rette indtegnningen.

Overlap: mindre end 50 %

Hvis overlappet er mindre end 50 %, skal du først underkende den ansøgte småbiotop med nedenstående observation. Observationen til underkendelse skal tegnes præcist ovenpå den ansøgte indtegnning. Du kan med fordel bruge hjælpefunktionen 'Opret observation ud fra korttema' i IMK til dette:

- Biobær småbiotop underkendt - fejl i indtegnning (5.10.7)

Når du har underkendt den ansøgte småbiotop, tilføjes småbiotopen igen ved at indtegne placeringen af småbiotopen som observeret i marken med følgende observation:

- Biobær småbiotop tilføjet - fejl i indtegnning (5.10.8)

Bemærk, den nye indtegnning må ikke være større end den ansøger havde tegnet i IMK. Er den konstaterede småbiotop større, så er det arealet der er nærmest den ansøgte småbiotop som skal godkendes. Du skal selv tilpasse observationen.

Overlap: intet

Hvis du vurderer, at den konstaterede småbiotop slet ikke har et overlap til den ansøgte indtegnede småbiotop, skal du underkende hele småbiotopen med følgende observation:

- Biobær småbiotop dyrket (5.10.1)

Efterfølgende skal du anvende følgende O-observation, der orientere ansøger omkring at arealet nu er en GB småbiotop.

- Biobær småbiotop underkendt – GB småbiotop tilføjet (5.10.9)

Arealer helt udenfor indtegningen kan ikke bruges som småbiotop og skal leve op til kravene til tilskudsberettigede arealer, hvor der skal udføres en årlig landbrugsaktivitet i perioden fra 15. marts til og med 25. oktober. Du skal ikke forholde dig den etableret småbiotop, når den ikke overlapper med ansøgers indtegning.

9.2 Krav til placering og størrelse

Småbiotoper skal placeres på landbrugsarealer. Småbiotoper under biodiversitet og bæredygtighed må placeres på alle tilskudsberettigede landbrugsarealer. Småbiotoper til biodiversitet og bæredygtighed må udgøre en hel mark.

En småbiotop skal være mellem 0,01 og 1,0 ha. En validering i IMK sikrer, at ansøger ikke kan indtegne småbiotoper mindre end 0,01 ha eller større end 1,0 ha. Ansøger kan dog have etableret småbiotopen i marken, så den er mindre eller større end indtegningen.

Småbiotop etableret mindre end 0,01 ha

Hvis du på kontrollen konstaterer, at den etablerede småbiotop er mindre end 0,01 ha, skal du underkende hele indtegningen af småbiotopen til biodiversitet og bæredygtighed med følgende observation:

- Biobær småbiotop etableret mindre end 0,01 ha (5.10.2)

Småbiotop etableret større end indtegning

Hvis du på kontrollen konstaterer, at den etablerede småbiotop er større end ansøgers indtegning, skal du ikke forholde dig til arealet uden for indtegning medmindre, at du også er på kontrol af marken eller at kontrollen foregår efter d. 25. oktober. Bemærk, at etableringen af småbiotop udført så det er en tydelig overtrædelse af reglerne for ordningen der søgt udenfor indtegningen, skal du udvide kontrollen.

Bemærk, at klynger af træer og buske under 100 m² er tilskudsberettigede på arealer til grundbetaling.

Afstand mellem småbiotoper

Uanset hvilken ordning småbiotoper hører til, skal der være minimum fem meter mellem småbiotoper. Dette gælder for alle småbiotoper på bedriften, uafhængigt af om de er lokaliseret på den samme mark eller ej. Konstaterer du på kontrollen at småbiotoperne faktiske placering er mindre fem meter fra hinanden og det samlede areal af småbiotoperne kommer over 1 ha, skal du underkende en del af den samlede småbiotopen, så arealet kommer under 1 ha. Arealet imellem de forskellige elementer tæller ikke med i det samlede areal. Før du underkender et delareal af den samlede småbiotopen, skal du læse afsnit 9.1 og rette ansøgers indtegning. Når du har oprettet observationer der viser hvor småbiotopernes faktiske placering er, skal du underkende delarealet af småbiotopen med følgende observation:

- Samlede småbiotop større end 1 ha (5.10.15)

Hvis du på kontrollen konstaterer, at der er mindre end fem meter mellem småbiotoper, markkrat, GLM-søer og/eller § 3 søer efter at du har at du tilpasset ansøger indtegning af småbiotoper skal elementerne tilsammen betragtes som én småbiotop. Arealet imellem de forskellige elementer tæller ikke med i det samlede areal. Størrelseskravet gælder nu for den samlede småbiotop. Hvis den samlede småbiotop er større end 1 ha, skal du underkende et delareal af ansøgte småbiotop med følgende observation i IMK:

- Samlede småbiotop større end 1 ha (5.10.15)

De individuelle småbiotoper og elementer der nu betragtes som én småbiotop, er hver for sig fortsat tilknyttet ordningerne, de er søgt til og skal opfylde kravene herfor.

9.3 Plantedække

Plantedækket på en småbiotop kan bestå af sidste års stubmark, der er blevet liggende, være en tidligere græsmark, arealer med træer og buske der er tilskudsberettiget grundbetaling eller være fastholdt med den afgrøde, der er på arealet som f.eks. sidste års blomsterblanding fra en tidligere indberettet blomster- eller bestøverbrak mark. Det grundlæggende er, at småbiotopen holdes udenfor produktion fra 1. januar til 30. december i ansøgningsåret. Der er ikke noget krav til såtidspunkt for småbiotoper.

Det er muligt at jordbehandle (inklusiv pløje) en småbiotop, hvis det sker i forbindelse med enten vådgøring, f.eks. stop for brug af dræn, grøfter eller drænpumpe, eller i forbindelse med tilplantning med træer, buske eller blomster med henblik på, at etablere et plantedække, som ikke er en produktionsafgrøde.

Det betyder, at det er muligt at etablere småbiotoper uden produktionsafgrøder eller med en mindre andel produktionsafgrøder. Det kan f.eks. være:

- Småbiotop er tilsået med en vildtblanding, der ikke alene består af produktionsafgrøder, f.eks. blomsterstriber
- En småbiotop med vildtvoksende/urørt vegetation af selvsåede græsmarksplanter

Det er modsat ikke tilladt at etablere småbiotoper med produktionsafgrøder i ren bestand eller udelukkende en blanding af disse. Det kan f.eks. være:

- En småbiotop tilsået med en vildtblanding bestående af f.eks. majs, hvede, græs og andet grøntfoder osv., og vedligeholdt ved renholdelse og ved brug af pesticider.

I det tilfælde skal du underkende småbiotopen med følgende observation til biodiversitet og bæredygtighed:

- Biobær småbiotop dyrket (5.10.1)

Bemærk, en blanding af produktionsafgrøder kan være tilladt, hvis afgrøderne ikke fremstår:

1. I veldefineret lige rækker og
2. Der er ikke tegn på renholdelse og brug af pesticider

Der skal derfor forefindes andre plantearter end produktionsafgrøder, der ikke må fremstå dominante i blandingen af plantearter på småbiotopen.

Der må gerne tilplantes med træer og buske som nåletræer, løvtræer, bær- og nøddebuske. Det er dog ikke tilladt at etablere en juletræsproduktion på en småbiotop.

I det tilfælde skal du underkende småbiotopen med følgende observation for biodiversitet og bæredygtighed:

- Biobær småbiotop dyrket (5.10.1)

Vildt- og bivenlige tiltag, kortholdte striber og barjordsstriber

De tidligere etablerede vildt- og bivenlige tiltag såsom lærkepletter, insektvolde og vildtstriber uden/med produktionsafgrøder, kan anvendes som småbiotoper under biodiversitet og bæredygtighed. Kortholdte striber og barjordsstriber kan ikke anvendes som småbiotoper under biodiversitet og bæredygtighed.

9.4 Småbiotoper på arealer med permanente afgrøder

Er småbiotopen indtegnet og placeret på en lavskovsmark, permanent græs eller på en mark med andre permanente afgrøder, skal plantedækket på småbiotopen være tydeligt forskelligt fra plantedækket på den omkringliggende mark. F.eks. må der ikke være lavskovstræer på småbiotoper beliggende på marker med lavskov eller andre permanente afgrøder, da det betragtes som produktion.

Hvis du på kontrollen konstaterer, at der er produktionstræer på en småbiotop på en mark med permanente afgrøder, skal du underkende småbiotopen med følgende observation:

- Biobær småbiotop dyrket (5.10.1)

Skriv i bemærkningen, hvad småbiotopen indeholder.

9.5 Forbud

Overtrædes en af nedenstående forbud, skal du efter underkendelse af biodiversitet og bæredygtighed anvende følgende o-observation der orienterer ansøger omkring, at deres småbiotop til biodiversitet og bæredygtighed nu er en småbiotop til grundbetaling:

- Biobær småbiotop underkendt – GB småbiotop tilføjet (5.10.9)

OBS: du skal kun bruge denne observation, på et areal der svare til 20 % af markens areal. Grundbetaling småbiotoper må kun udgøre 20 % af markens areal. Er du i tvivl om småbiotopen overholder størrelseskriteriet kan du beregne, hvor stor en procentdel af marken småbiotopen udgøre.

Arealerne der ikke kan anvendes som grundbetaling småbiotop, skal opfylde aktivitetskravet på grundbetaling. Kan du ikke kontrollere arealerne med grundbetaling færdig på indeværende kontrol, skal du sætte arealerne til efterkontrol. Fremgår marken ikke af fanen for efterkontrol, skal du håndholde efterkontrollen af arealerne.

Produktionsforbud

På småbiotoper under biodiversitet og bæredygtighed er der forbud mod produktion hele kalenderåret.

Bemærk, at slåning af småbiotoper under biodiversitet og bæredygtighed er tilladt i forbindelse med bekæmpelse af flyvehavre og kæmpebjørneklo. Det bekæmpede plantemateriale må gerne fjernes fra marken.

Hvis du på kontrollen konstaterer, at der har været en landbrugsaktivitet, f.eks. afpudsning, skal du underkende den del af småbiotopen, der har været en landbrugsaktivitet på med en af følgende observationer:

- Biobær småbiotop dyrket (5.10.1)
- Biobær småbiotop afpudset (5.10.12)

OBS: bruger du observation 5.10.12 på en brakmark søgt til biodiversitet og bæredygtighed, skal observationen også underkende brakarealet.

Konstaterer du, at der er taget slæt eller arealet er afgræsset skal du lave en dobbelt observation. Bemærk, afgræsning af småbiotoper er tilladt, hvis de har et plantedække med mere end 75 % træer og buske. Så længe at det ikke beskadiger træerne og buskene således, at det hæmmer deres overlevelse og forekomst. Husdyrene skal desuden have adgang til et andet areal udover småbiotopen.

Du skal underkende arealet til biodiversitet og bæredygtighed med følgende observation i IMK:

- Biobær småbiotop underkendt (5.10.18)

Herefter skal du vælge den observation der beskriver overtrædelsen:

- Der er taget slæt på arealet (5.2.4)
- Arealet er afgræsset (5.2.3)

Udgør småbiotopen maksimalt 20 % af marken, skal du orientere ansøger om at arealet nu er en GB småbiotop, hvis kritikerne herfor er opfyldt, med følgende o-observation:

- Biobær småbiotop underkendt – GB småbiotop tilføjet (5.10.9)

Efterkontrol af arealer der er underkendt som småbiotop

Hvis du underkender en småbiotop til biodiversitet og bæredygtighed for en aktivitet der defineres som en landbrugsaktivitet, kan du kontrollere arealet færdigt på indeværende kontrol. Er småbiotopen underkendt fordi, at ansøger har gødsket eller sprøjtet en småbiotop, har der ikke været en landbrugsaktivitet og arealet skal sættes til efterkontrol. Fremgår marken ikke af fanen for efterkontrol, skal du håndholde efterkontrollen af arealerne.

Forbud mod jordforbedringsmidler

Der er forbud mod at anvende jordforbedringsmidler, som for eksempel kalk, på arealer med småbiotoper.

Hvis du konstaterer, at der er anvendt jordforbedringsmidler på småbiotopen, skal du lave en dobbelt observation:

Vælg følgende observationer i IMK:

- Biobær småbiotop underkendt (5.10.18)
- Jordforbedringsmidler anvendt (5.4.3)

Forbud mod brug af pesticider

Der er forbud mod at anvende pesticider på småbiotoper.

Hvis du på kontrollen af en småbiotop konstaterer, at småbiotopen er sprøjtet, skal du lave en dobbelt observation:

Vælg følgende observationer i IMK:

- Biobær småbiotop underkendt (5.10.18)
- Pesticider anvendt (5.4.10)

Nedvisning er dog tilladt i forbindelse med bekæmpelse af flyvehavre og kæmpebjørneklo på småbiotopen. Det bekæmpede plantemateriale må gerne fjernes fra marken.

Forbud mod opbevaring

Der er forbud mod opbevaring på småbiotoper i hele kalenderåret. Hvis du på kontrollen konstaterer at der er opbevaring på en småbiotop skal du vælge følgende observation, der underkender arealet:

- Opbevaring på småbiotop (5.10.19)

Forbud mod gødskning

Der er forbud mod gødskning på småbiotoper i hele kalenderåret. Hvis du på kontrollen konstaterer at der er gødsket på en småbiotop skal du lave en dobbelt observation:

Vælg følgende observationer underkender arealet:

- Biobær småbiotop underkendt (5.10.18)
- Arealet er gødet (5.2.5)

9.6 Ikke-tilskudsberettigede arealer og småbiotoper

Hvis du anvender observationer til ikke-tilskudsberettigede arealer fra Instruks 2, kapitel 3 på en småbiotop til biodiversitet og bæredygtighed, skal du lave en dobbeltobservation for at underkende småbiotopen.

Du skal udover den relevante observation fra Instruks 2, kapitel 3 vælge følgende observationer i IMK:

- Biobær småbiotop underkendt (5.10.18)

10. Solceller

Landbrugsarealer med solceller kan ikke få tilskud til biodiversitet og bæredygtighed. Det gælder også for arealer, hvor der etableres solceller i løbet af kalenderåret.

Der kan opnås tilskud til biodiversitet og bæredygtighed på arealerne mellem solcellerne, såfremt det er muligt at udføre en landbrugsaktivitet på arealet. Hvis det er muligt at slå eller jordbehandle og udså en blomsterblanding på arealer mellem solcellepaneler, kan disse arealer indtegnes som selvstændige marker med slåningsbrak, blomsterbrak eller bestøverbrak forudsat, at arealerne mellem solcellerne overholder reglen for sammenhængende arealer, dvs. at der skal være en passage på 5 meter til et tilstødende omdriftsareal og at arealet minimum er 0,01 ha, når der er søgt tilskud til biodiversitet og bæredygtighed.

Hvis du på et kontrolbesøg konstaterer, at der er solceller på et areal, hvorpå der er søgt tilskud til biodiversitet og bæredygtighed, skal du oprette følgende observation i IMK, på arealet med solceller:

- Areal under solceller er ikke tilskudsberettiget til bioordning (3.1.16)

GLM 10

11. Opfyldelse af GLM 10

Kontrolårsag 8

Bemærk, du skal kun forholde dig til GLM 10, hvis der kontrolårsag 8 på marken.

Hvis ansøger udelukkende har permanent græs eller permanente afgrøder, opfylder ansøger automatisk GLM 10-kravet og kan søge tilskud til biodiversitet og bæredygtighed. Ansøger er heller ikke forpligtet til at udlægge 4 % ikke produktive arealer under GLM 10, hvis bedriftens omdriftsareal består af mere end 75 % græs og andet grøntfoder med følgende afgrødekoder: 247, 264, 285, 362.

Bemærk at hvis du er på kontrol af biodiversitet og bæredygtighed i forbindelse med en kvalitetsvurderingskontrol (kontrolårsag 4), er det ikke sikkert at du skal kontrollere arealerne for GLM 10. I det tilfælde vil markerne ikke have kontrolårsag 8. Læs mere om kvalitetsvurderingskontrol i instruks 15.

De følgende tre elementer kan bruges til opfyldelse af GLM 10, men kan ikke bruges til bio-ordningen biodiversitet og bæredygtighed:

- Markkrat
- GLM-landskabselementer
- 3-metersbræmmer

Udover disse tre kan også brak og småbiotoper bruges til at opfylde GLM 10 kravet om 4 % ikke-produktive arealer.

For sager hvorpå der er søgt biodiversitet og bæredygtighed (kontrolårsag d) gælder at: Hvis du underkender arealer med GLM 10, og ansøger ikke længere lever op til kravet om 4 % ikke produktive arealer, vil opgaven lave en høring på biodiversitet og bæredygtighed. Dette vil også ske selv om du på den konkrete sag ikke er på kontrol af biodiversitet og bæredygtighed. Du skal i det tilfælde udvide sagen til biodiversitet og bæredygtighed og lade ansøger udpege erstatningsarealer.

12. Markkrat

Kontrolårsag j, kombineret med 8

Markkrat kan bruges til opfyldelse af GLM 10-kravet om 4 % ikke-produktive elementer, men kan ikke indgå i bio-ordningen biodiversitet og bæredygtighed.

Et markkrat er et ikke-produktivt element, der hovedsageligt består af træer og buske, og som er mellem 0,01 ha og 0,5 ha stort. Hvis markkrattet bliver brugt til at opfylde GLM 10-kravet som et ikke-produktivt element og er beliggende på et omdriftsareal, er markkrattet tilskudsberettiget til grundbetaling. Tilskuddet fastholdes under grundbetalingen til markkrattet, selvom arealet senere hen skifter arealtype.

Krav til størrelse

Et markkrat skal være mellem 0,01 og 0,5 ha og må kun udgøre 20 % af markens areal. Hvis du på kontrollen konstaterer, at markkrattet er mindre end 0,01 ha, skal du underkende hele indtegningen af markkrattet med følgende observation:

- Markkrat mindre end 0,01 ha (5.9.1)

Beskriv i en bemærkning til observation, hvorfor markkrattet er underkendt. Klynger af træer og buske på op til 100 m² er tilskudsberettigede til grundbetaling.

Hvis du opdeler en mark, og markkrattet kommer til at udgøre mere end 20 % af marken, skal du underkende markkrattet med følgende observation:

- Markkrat udgør mere end 20 % af marken (5.9.8)

Hvis du opdeler en mark hvorpå der er både markkrat og GLM 10 småbiotoper må de tilsammen ikke udgøre mere end 20 % af markens areal. Udgør de mere end 20 % af markens areal, skal du først starte med at underkende GLM 10 småbiotoper indtil markkrat og småbiotoper udgør 20 % af markens areal. Hvis du har underkendt hele arealet med småbiotoper og markkrat stadigvæk udgør mere end 20 % af markens areal, skal du underkende den andel af markkrattet som er over 20 %. Du skal underkende arealerne med følgende observationer:

- Markkrat udgør mere end 20 % af marken (5.9.8)
- GLM 10 småbiotop udgør mere end 20 % af marken (5.10.4)

Skriv en bemærkning til observationerne, at markkrat og småbiotop tilsammen udgør mere end 20 % af markens areal.

Arealerne opfylder ikke længere kriterierne for at være småbiotoper eller markkrat og du skal nu kontrollere arealerne ud fra reglerne for grundbetaling, hvis der er søgt hertil.

Kan du ikke kontrollere arealerne med grundbetaling færdig på indeværende kontrol, skal du sætte arealerne til efterkontrol. Fremgår marken ikke af fanen for efterkontrol, skal du håndholde efterkontrollen af arealerne.

Krav til bredde

Et markkrat må intet sted være smallere end 10 meter bredt. Konstaterer du ved opmåling, at det er smallere end 10 m, skal du underkende hele markkrattet med følgende observation:

- Markkrat smallere end 10 meter (5.9.2)

Krav til placering

Det er en betingelse, at et markkrat der bruges til GLM 10 ligger på en omdriftsmark. Hvis du i forbindelse med kontrol af et GLM 10 markkrat omdøber eller underkender det omkringliggende areal, så det ikke længere er et omdriftsareal, kan markkrattet ikke længere bruges til opfyldelse af GLM 10. Brug følgende observation i IMK til at underkende markkrattet til GLM 10:

- Markkrat ikke placeret på omdriftsareal (5.9.7)

Bemærk, markkrattet kan godt være berettiget til grundbetaling, selvom det bliver underkendt på GLM 10.

Dække af træer og buske

Et markkrat skal hovedsageligt være dækket af træer og buske (minimum 75 %). Hvis du på kontrollen konstaterer, at 75 % af markkrattet ikke er dækket af træer og/eller buske, skal du underkende hele markkrattet med følgende observation:

- Markkrat er ikke dækket af 75 % træer og buske (5.9.4)

Beskriv i en bemærkning til observation, hvorfor markkrattet er underkendt.

Afgræsning af markkrat

Det er muligt at afgræsse et markkrat, så længe træer og/eller buske ikke bliver beskadiget eller fjernet.

Hvis du på kontrollen konstaterer, at træer og/eller buske i markkrattet er beskadiget eller fjernet på grund af afgræsning, skal du underkende den del af markkrattet over 0,01 ha der er beskadiget og/eller fjernet med følgende observation:

- Træer og/eller buske beskadiget på grund af afgræsning (5.9.6)

Forbud mod produktion

Der må ikke være produktion på arealer indberettet som markkrat.

Hvis du på kontrollen konstaterer, at der forekommer produktion på markkrattet skal du underkende den del af markkrattet, hvor produktionen forekommer med følgende observation:

- Forbud mod produktion på markkrat ikke overholdt (5.9.5)

Beskriv i en bemærkning til observationen, hvilken type produktion, du har konstateret.

13. GLM-landskabselementer

Kontrolårsag j, kombineret med 8

GLM-landskabselementer kan være fortidsminder eller søer. Elementerne skal fastholdes og vedligeholdes efter GLM-krav 8, delkrav 1.

GLM-landskabselementer kan bruges til opfyldelse af GLM 10. Det er ikke muligt at anvende arealerne til bioordningen biodiversitet og bæredygtighed.

GLM-landskabselementer er tilskudsberettigede til grundbetaling. GLM-landskabselementer er ikke omfattet af aktivitetskravet.

GLM-landskabselementer skal være registreret hertil for at kunne anvendes som sådanne. Du kan se, om fortidsminder og søer er registreret som GLM-landskabselementer i korttemaerne "GLM fortidsminder" og "GLM søer" i IMK under "Grundbetaling og bioordninger".

Det fremgår af markplanen i kontrolgrundlaget, om ansøger har indberettet et GLM-landskabselement under GLM 10.

Kontrol

GLM-fortidsminder har en 2-meter bufferzone omkring sig. Bufferzonen er ikke inkluderet i indtegningen, og du skal ikke forholde dig til den. GLM-landskabselementernes placering og udbredelse i IMK er desuden vejledende. Du skal dog foretage kontrollen med udgangspunkt i indtegningen.

Du skal reagere på overtrædelser ned til 100 m².

Størrelse

GLM-fortidsminder har ingen størrelseskrav. Arealet behøver ikke at være sammenhængende med andre GLM 10-arealer.

GLM-søer skal være mindst 100 m² og højst 2.000 m².

Hvis en sø indberettet til GLM er større 2.000 m², skal du underkende hele indtegningen af søen med følgende observation:

- GLM-sø større end 2.000 m², og kan derfor ikke anvendes som GLM-landskabselement (3.6.1)

Denne observation vil underkende GLM-landskabselementet til GLM 10 og til grundbetaling.

Placering

GLM-landskabselementer til grundbetaling kan ligge på alle areal typer (omdrift, permanent græs eller permanent afgrøde).

Et GLM-landskabselement til GLM 10, skal ligge på et omdriftsareal.

Hvis du på kontrollen omdøber det omkringliggende areal, så GLM-landskabselement til GLM 10 ikke længere ligger på et omdriftsareal, skal du underkende det med følgende observation i IMK:

- GLM-landskabselement kan ikke bruges til GLM 10 (5.6.1)

Skriv i en bemærkning, at GLM-landskabselementet ikke er beliggende på et omdriftsareal.

GLM-landskabselementet er fjernet

Hvis du konstaterer, at et GLM-element eller dele af det er ødelagt med dyrkning, reduceret eller fjernet, kan arealet ikke medregnes til opfyldelse af GLM 10. Du skal i så fald underkende den del af arealet, inden for indtegningen, der er ødelagt med følgende observation i IMK:

- GLM-landskabselement kan ikke bruges til GLM 10 (5.6.1)

Ovenstående observation skal også bruges, hvis GLM-landskabselementet ikke eksisterer, selvom det fremgår af kortet.

Arealet kan fortsat medregnes til grundbetaling, hvis det opfylder betingelserne herfor. Se Instruks 3.

Afgræsning af GLM-fortidsminder

Det er muligt at afgræsse et GLM-fortidsminder, så længe træer og/eller buske ikke bliver beskadiget eller fjernet.

Hvis du på kontrollen konstaterer, at træer og/eller buske på GLM-fortidsmindet er beskadiget eller fjernet på grund af afgræsning, skal du underkende den del af arealet over 0,01 ha der er beskadiget og/eller fjernet med følgende observation:

- GLM-landskabselement kan ikke bruges til GLM 10 (5.6.1)

Anden lovgivning

GLM-fortidsminder er beskyttet af Museumsloven. GLM-søer kan være beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3.

Selvom et GLM-landskabselement ikke opfylder konditionalitetsreglerne eller reglerne i henholdsvis museumsloven eller naturbeskyttelsesloven, skal du stadig godkende arealet som tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis tilskudsbetingelserne for grundbetaling er overholdt på arealet. Se Instruks 3.

Hvis ansøger for eksempel har fjernet et GLM-fortidsminde og inddraget arealet i landbrugsdriften, vil arealet stadig være tilskudsberettiget til grundbetaling, men konditionalitetsreglerne og museumsloven vil være overtrådt.

Se Den Generelle Kontrolinstruks for orientering af andre myndigheder.

14. 3-metersbræmmer til GLM 10

Kontrolårsag j, kombineret med 8

3-metersbræmmer er omfattet af GLM 4-kravet under konditionalitet og kan samtidig anvendes til opfyldelse af GLM 10. Skal 3-metersbræmmen bruges til GLM 10 er det et krav, at den er placeret på en omdriftsmark og lever op til kravene for GLM 10.

3-metersbræmme-laget i IMK ligger fast i ansøgningsåret. Det er kun arealer, som findes i IMK-laget, og som er udlagt som 3-metersbræmmer, der kan medregnes til GLM 10 (der skal være overlap med 3-meter laget i IMK og den etablerede bræmme på marken). I IMK udregnes 3-metersbræmmearealet ved at beregne overlap mellem 3-metersbræmme laget og markindtegningen (det godkendte areal).

3-metersbræmmer anvendt til GLM 10 skal opretholdes hele kalenderåret og må ikke afgræsses, jordbearbejdes, dyrkes sprøjtes eller gødskes. Du skal kontrollere 3-metersbræmmen, hvis det fremgår af kontrolgrundlaget (kontrolårsag j).

Aktivitetskrav

3-metersbræmmer der anvendes til opfyldelse af GLM 10, skal afpudses minimum én gang årligt mellem den 15. marts og 25. oktober.

Er du på kontrol efter 25. oktober, og 3-metersbræmmen ikke er afpudset, skal du underkende det areal der ikke er afpudset med følgende observation i IMK:

- Ikke afpudset i perioden 15. marts til og med 25. oktober (5.5.11).

Krav om beliggenhed

En 3-metersbræmme til opfyldelse af GLM 10 skal ligge på et omdriftsareal og være indtegnet som en del af en omdriftsmark.

Konstaterer du, at marken, som 3-metersbræmmen ligger på, ikke er et omdriftsareal, skal du vælge følgende observation for 3-metersbræmmen i IMK:

- Kan ikke indgå i GLM 10 - Ikke beliggende på en omdriftsmark (5.5.7)

Krav om rådighed og at 3-metersbræmmen er sammenhængende med ansøgers mark

Du skal være opmærksom på, at den ansøger der anvender 3-metersbræmmen til opfyldelse af GLM 10 skal have rådigheden over 3-metersbræmmen og at bræmmen skal være sammenhængende med et areal, der tilhører ansøger.

Er marken, hvor 3-metersbræmmen til GLM 10 er indberettet, bredere end 3-metersbræmmekortet, vil arealet være tilskudsberettiget, hvis ansøger har rådigheden over arealet og anvender arealet landbrugsmæssigt. Hvis ansøger ikke har rådighed over 3-metersbræmmen skal du oprette følgende observation:

- 3-meters bræmme ikke beliggende op ad ansøgers eget areal (5.5.10)

Forbud

Hvis betingelserne for 3-metersbræmmen til GLM 10 ikke er overholdt der, hvor 3-metersbræmmelaget ligger, skal du underkende hele eller dele af bræmmen.

Forbud mod dyrkning

3-metersbræmmer der anvendes til opfyldelse af GLM 10, må ikke dyrkes i perioden 1. januar til 31. december.

Konstaterer du, at en 3-meters bræmme er dyrket, skal du oprette følgende observation på arealet:

- Forbud mod dyrkning ikke overholdt (5.5.3)

Beskriv i en kommentar til observationen, hvad du har konstateret på kontrollen, f.eks. at der er taget slæt på arealet.

Bemærk, at selvom 3-metersbræmmen er dyrket, er arealet stadig tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis øvrige tilskudsbetingelser er overholdt for arealet.

Forbud mod afgræsning

3-meters bræmmer der anvendes til opfyldelse af GLM 10, må ikke afgræsses. Konstaterer du, at et 3-meters bræmme areal er afgræsset skal du oprette følgende observation på arealet

- Forbud mod afgræsning ikke overholdt (5.5.9)

Bemærk, at selvom 3-meters bræmmen er afgræsset, er arealet stadig tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis øvrige tilskudsbetingelser er overholdt for arealet.

Forbud mod brug af pesticider

Der er forbud mod at anvende pesticider på 3-metersbræmmer anvendt til GLM 10 og GLM 4.

Hvis du konstaterer, at 3-meters bræmmearealet er sprøjtet, skal du vælge følgende observation i IMK:

- Forbud mod sprøjtning ikke overholdt (5.5.5)

Bemærk, at selvom der er anvendt pesticider på 3-meters bræmmen, er arealet stadig tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis øvrige tilskudsbetingelser er overholdt for arealet

Jordbehandlet

Arealer med 3-metersbræmmer anvendt til GLM 10, må ikke jordbehandles, hvilket også vil medføre en overtrædelse af GLM 4. Konstaterer du, at en 3-metersbræmme er jordbehandlet, skal du i IMK vælge følgende observation:

- Forbud mod jordbearbejdning ikke overholdt (5.5.2)

Forbud mod gødskning

Er arealet tilført gødning, skal du vælge følgende observation i IMK:

- Forbud mod gødskning ikke overholdt (5.5.4)

15. Brak til GLM 10

Kontrolårsag h, kombineret med 8

Kontrolårsag b, kombineret med 8

Braklagte arealer er landbrugsarealer i omdrift, der i en periode tages ud af den landbrugsmæssige produktion. Braklagte arealer indberettet til GLM 10, må ikke bruges produktionsmæssigt hele kalenderåret. Brak til GLM 10, må udgøre hele marken.

Marker der er tilsået med afgrøder i efteråret 2024, kan anmeldes som slåningsbrak i 2025 under forudsætning, at de opfylder betingelserne til braklagte arealer i hele 2025.

Generelle forbud på braklagte arealer, samt eventuelle undtagelser uddybes i afsnit 16.4.

15.1 Blomster- og bestøverbrak

Kontrolårsag h

Marken skal være indberettet med en af følgende afgrødekoder:

- 324, Blomsterbrak
- 342, Bestøverbrak

Brakarealet skal bestå af en blomsterblanding, der ikke bruges til produktion. Blomsterbrak er en blanding af frø- og nektarproducerende planter. Bestøverbrak er en blanding af pollen- og nektarproducerende planter.

Korn, græs og majs er ikke nektarproducerende og falder derfor ikke ind under kategorierne. Korn, græs og majs må dog gerne være tilstede – læs mere under afsnittene om plantesammensætning for hhv. blomster- og bestøverbrak.

Bemærk, at selvom plantedækket består af afgrøder, der ikke anses som blomster- eller bestøverbrak, kan arealet stadig være tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis arealet lever op til betingelserne herfor.

Ændring af afgrødekoder

Ændring af afgrødekoder for brak til GLM 10 skal altid foretages ned til 100 m².

Hvis ansøger har indberettet et areal som blomster- eller bestøverbrak, men du ved kontrollen konstaterer, at arealet fremstår som slåningsbrak, f.eks. stubmark fra sidste år, skal du ændre afgrødekoden til slåningsbrak. Slåningsbrakmarken vil fortsat kunne anvendes til opfyldelse af GLM 10.

Du skal være opmærksom på, om ansøger har forsøgt, at så en frøblanding til blomster- eller bestøverbrak. I så fald er der sket en jordbehandling, som betyder at kravene til slåningsbrak ikke er opfyldt, og du skal i stedet omdøbe til omdriftsgræs.

Aktivitetskrav – Blomster- og bestøverbrak

I det første år (år 1) skal landbrugsaktiviteten finde sted i form af mekanisk jordbehandling og udsåning senest den 30. april. Hvis brakmarken i det efterfølgende år også indberettes som brakmark er der i år 2 er ikke krav om en ny landbrugsaktivitet. Det er dog en betingelse, at blomsterblandingen på arealet opfylder kravene til blomster- eller bestøverbrak i hvert år det er indberettet hertil.

Hvis du ved kontrollen konstaterer, at marken med enten blomster- eller bestøverbrak er etableret efter 30. april 2025, skal du:

- 1) Vælge en af følgende observationer i IMK:
 - Blomsterbrak sået efter etableringsfristen (5.1.3)
 - Bestøverbrak sået efter etableringsfristen (5.1.4)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde, f.eks. afgrødekode 4 "Blanding af vårsåede arter" eller græs eller andet grøntfoder.

Bemærk, omdøber du fra permanent afgrøde til omdrift, vil det øge ansøgers samlede omdriftsareal. Dette vil have indvirkning på ansøgers GLM 10, da 4 %-kravet beregnes ud fra ansøgers samlede omdriftsareal. Læs afsnit 6.1.

Det gælder for brakarealer, som for alle omdriftsarealer, at de skal være dyrkbare i perioden fra 15. marts til og med 25. oktober. Hvis et brakareal ikke er dyrkbart i denne periode, skal du vælge følgende observation i IMK:

- Arealet er ikke dyrkbart i perioden fra 15. marts til og med 25. oktober (5.1.2)

Bemærk, at ovenstående observation også slår igennem på grundbetaling. Du skal huske at udvide kontrollen til at omfatte grundbetaling på fanen "Rekvireret kontrol" i kontrolopgaven.

Plantesammensætning - Blomsterbrak

Blomsterbrak skal bestå af mindst to forskellige frø- og nektarproducerende plantearter pr. m². Ansøger bestemmer selv hvilke plantearter der sås. Korn, græs og majs må gerne indgå i blomsterblandingen, men tæller ikke med som én af de to frø- og nektarproducerende plantearter.

Blandingen må ikke overvejende (mere end 50 %) bestå af hverken korn, raps, majs eller græs i renbestand eller en blanding af disse.

Kløver og raps er tilladte i kombination med en blomsterblanding bestående af øvrige ikke-produktionsrelaterede frø- og nektarproducerende plantearter.

Hvis du ved kontrollen konstaterer, at plantesammensætningen ikke består af en blanding, som opfylder kravet til blomsterbrak, men arealet ikke er jordbearbejdet og kan opfylde kravene til slåningsbrak til GLM 10 skal du:

- 1) Vælge følgende 0-observation i IMK:

- Slåningsbrak tilføjet – Blomsterbrak består ikke af mindst 2 forskellige frø- og nektarproducerende plantearter pr. m² (5.4.12)

- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøden til slåningsbrak.

Hvorvidt slåningsbrak kan kontrolleres færdig eller skal til efterkontrol, afhænger af arealets anvendelse og kontroltidspunktet. Se afsnit 8.2.

Hvis du ved kontrollen konstaterer, at plantedækket ikke består af en blanding, som opfylder kravet til blomsterbrak, skal du:

- 1) Vælge en af følgende observationer i IMK:

- Blomsterbrak består af korn, raps eller majs i renbestand (5.4.4)
- Blomsterbrak består af en blanding udelukkende af korn, raps eller majs (5.4.5)
- Blomsterbrak består ikke af mindst 2 forskellige frø- og nektarproducerende plantearter pr. m² (5.4.6)

- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde, f.eks. afgrødekode 4 "Blanding af vårsåede arter".

Bemærk, at selvom plantedækket består af afgrøder, der ikke anses som blomsterbrak, kan arealet stadig være tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis arealet lever op til betingelserne herfor.

Plantedække - Blomsterbrak

Den udsåede blomsterblanding skal udgøre mindst 50 % af plantedækket på arealet. Der skal være mindst to forskellige frø- og nektarproducerende plantearter pr. m². Naturligt fremvoksende arter, der er frø- og nektarproducerende kan indgå i kravet om to arter pr. m².

Konstaterer du på kontrollen, at kravet om at 50 % af plantedækket skal bestå af godkendte plantearter, ikke er opfyldt, men arealet kan opfylde kravene til slåningsbrak skal du:

1) Vælg følgende o-observation i IMK:

- Slåningsbrak tilføjet - Mindst 50 % af plantedækket udgøres ikke af godkendte plantearter til blomster- eller bestøverbrak (5.4.13)

2) Ændre afgrødekoden i IMK til slåningsbrak.

Hvorvidt slåningsbrak kan kontrolleres færdig eller skal til efterkontrol, afhænger af arealets anvendelse og kontroltidspunktet. Se afsnit 8.2.

Konstaterer du, at der ikke er etableret blomsterbrak ved jordbehandling i indeværende år og arealet ikke består af en blomsterblanding, men arealet kan opfylde kravene til slåningsbrak skal du:

1) Vælg følgende o-observation i IMK:

- Slåningsbrak tilføjet - Blomster- eller bestøverbrak ikke etableret (5.1.6)

2) Ændre afgrødekoden i IMK til slåningsbrak.

Hvorvidt slåningsbrak kan kontrolleres færdig eller skal til efterkontrol, afhænger af arealets anvendelse og kontroltidspunktet. Se afsnit 8.2.

Hvis du ved kontrollen konstaterer, at 50 % plantedækket ikke består af plantearter der kan godkendes til blomsterbrak og at arealet ikke kan anvendes til slåningsbrak fordi, at det er jordbearbejdet, skal du underkende arealet til GLM 10 ved at:

1) Vælg følgende observation i IMK:

- Mindst 50 % af plantedækket udgøres ikke af godkendte plantearter til blomster- eller bestøverbrak (5.4.9)

2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde f.eks. græs.

Hvis du ved kontrollen konstaterer, at der er foretaget jordbehandling i indeværende år men der ikke er sået en blomsterblanding til blomsterbrak, eller at arealet er tilsået med en produktionsafgrøde, skal du underkende det til GLM 10 ved at:

1) Vælg én af følgende observationer i IMK:

- Brak ikke etableret (5.1.5)
- Arealet er jordbearbejdet og tilsået med en almindelig produktionsafgrøde (5.2.6)

2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde f.eks. græs eller afgrødekod 4 "Blanding af vårsæede arter"

Bemærk, at hvis der er jordbearbejdet i indeværende år og du har omdøbt til græs er aktivitetskravet under grundbetaling opfyldt. Marken skal derfor ikke til efterkontrol.

Plantesammensætning - Bestøverbrak

For bestøverbrak gælder, at plantedækket skal være etableret med en blanding bestående af mindst tre forskellige pollen- og nektarproducerende plantearter pr. m². Blomsterblandingen skal bestå af arter fra den særlige planteartsliste for bestøverbrak (se Bilag 1). Det er angivet i tabellen, om de enkelte plantearter er enårige eller flerårige med hensyn til blomstringsperioden.

Blandingen må ikke overvejende (mere end 50 %) bestå af hverken korn, raps, majs eller græs i renbestand eller en blanding af disse.

Kløver og raps er tilladte i kombination med en blomsterblanding bestående af øvrige ikke-produktionsrelaterede pollen- og nektarproducerende plantearter.

Naturligt fremvoksende arter, der er pollen- og nektarproducerende, kan indgå i kravet om tre arter pr. m².

Hvis du ved kontrollen konstaterer, at plantedækket ikke består af en blanding, som opfylder kravet til bestøverbrak, men kan opfylde kravene til blomster- eller slåningsbrak skal du:

1) Vælge følgende o-observation i IMK:

- Blomsterbrak tilføjet - Bestøverbrak består ikke af mindst 3 forskellige godkendte plantearter pr. m² (5.4.15)
- Slåningsbrak tilføjet - Bestøverbrak består ikke af mindst 3 forskellige godkendte plantearter pr. m² (5.4.14)

2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde blomsterbrak eller slåningsbrak.

Hvorvidt slåningsbrak kan kontrolleres færdig eller skal til efterkontrol, afhænger af arealets anvendelse og kontroltidspunktet. Se afsnit 8.2.

Hvis du ved kontrollen konstaterer, at plantedækket ikke består af en blanding, som opfylder kravet til bestøverbrak, skal du:

1) Vælge en af følgende observationer i IMK:

- Blomster- eller bestøverbrak består af korn, raps eller majs i renbestand (5.4.4)
- Blomster- eller bestøverbrak består af en blanding udelukkende af korn, raps eller majs (5.4.5)
- Bestøverbrak består ikke af mindst 3 forskellige godkendte plantearter pr. m² (5.4.8)

2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde, f.eks. afgrødekode 4 "Blanding af vårsåede arter".

Bemærk, at selvom plantedækket består af afgrøder, der ikke anses som bestøverbrak, kan arealet stadig være tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis arealet lever op til betingelserne herfor.

Plantedække - Bestøverbrak

Den udsåede blomsterblanding skal udgøre mindst 50 % af plantedækket på arealet. Der skal være mindst tre forskellige pollen- og nektarproducerende plantearter pr. m². Naturligt fremvoksende arter, der er pollen- og nektarproducerende, kan indgå i kravet om tre arter pr. m².

Konstaterer du på kontrollen, at kravet om at 50 % af plantedækket skal bestå af godkendte plantearter, ikke er opfyldt, men arealet kan opfylde kravene til slåningsbrak skal du:

1) Vælge følgende o-observation i IMK:

- Slåningsbrak tilføjet - Mindst 50 % af plantedækket udgøres ikke af godkendte plantearter til blomster- eller bestøverbrak (5.4.13)

2) Ændre afgrødekoden i IMK til slåningsbrak.

Hvorvidt slåningsbrak kan kontrolleres færdig eller skal til efterkontrol, afhænger af arealets anvendelse og kontroltidspunktet. Se afsnit 8.2.

Konstaterer du, at der ikke er etableret bestøverbrak ved jordbehandling i indeværende år og arealet ikke består af en blomsterblanding til bestøvebrak, men arealet kan opfylde kravene til slåningsbrak skal du:

1) Vælge følgende o-observation i IMK:

- Slåningsbrak tilføjet - Blomster- eller bestøverbrak ikke etableret (5.1.6)

2) Ændre afgrødekoden i IMK til slåningsbrak.

Hvorvidt slåningsbrak kan kontrolleres færdig eller skal til efterkontrol, afhænger af arealets anvendelse og kontroltidspunktet. Se afsnit 8.2.

Består plantedækket på bestøverbrakarealet ikke af mindst 50 % godkendte plantearter og kan marken ikke anvendes til slåningsbrak fordi, at det er jordbearbejdet, skal du underkende arealet til GLM 10 ved at:

1) Vælg følgende observation i IMK:

- Mindst 50 % af plantedækket udgøres ikke af godkendte plantearter til blomster- eller bestøverbrak (5.4.9)

2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde f.eks. græs.

Hvis du ved kontrollen konstaterer, at der er foretaget jordbehandling i indeværende år men der er sået en blomsterblanding til bestøverbrak, eller at arealet er tilsået med en produktionsafgrøde, skal du underkende arealet til GLM 10 ved at:

1) Vælg én af følgende observationer i IMK:

- Brak ikke etableret (5.1.5)
- Arealet er jordbearbejdet og tilsået med en almindelig produktionsafgrøde (5.2.6)

2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde, for eksempel afgrødekode 4 "Blanding af vårsåede arter

Bemærk, at hvis der er jordbearbejdet i indeværende år og du har omdøbt til græs er aktivitetskravet under grundbetaling opfyldt. Marken skal derfor ikke til efterkontrol.

15.2 Slåningsbrak

Kontrolårsag b, kombineret med 8

For slåningsbrak, afgrødekode 310 "Brak, slåning" skal du anvende de observationer, der beskriver forholdene, hvis du konstaterer overtrædelser af forbud og/eller påbud. Dette gælder også for aktivitetskrav og slåningsforbud på brak, selvom det er en del af den satellitbaserede kontrol.

Aktivitetskrav

Det gælder for brakarealer som for alle omdriftsarealer, at de skal være dyrkbare i perioden fra 15. marts til og med 25. oktober. Hvis aktivitetskravet for brakarealet er opfyldt, skal du betragte brakarealet som dyrkbart.

Hvis et brakareal ikke er dyrkbart i denne periode, skal du vælge følgende observation i IMK:

- Arealet er ikke dyrkbart i perioden fra 15. marts til og med 25. oktober (5.1.2)

Kontrol fra 1. august til og med 25. oktober:

Hvis du allerede på kontroltidspunktet fra 1. august, men senest 25. oktober, kan konstatere, at brakmarken er afpudset, kan du afslutte kontrollen.

Brakmarker der udelukkende er anvendt til GLM 10, skal ikke til efterkontrol. Hvis der samtidig er søgt grundbetaling, se Instruks 3, afsnit 7.2.

Kontrol efter 25. oktober:

Hvis du på kontrollen konstaterer, at arealet ikke er slået i perioden 1. april til og med 30. april eller perioden 1. august til og med 25. oktober, skal du bruge følgende observation i IMK, der underkender arealet til GLM 10:

- Ikke slået mindst én gang i perioden fra 1. april til og med 30. april eller fra 1. august til og med 25. oktober (5.1.1)

Bemærk, at ovenstående observation også slår igennem på grundbetaling. Husk at udvide kontrollen til at omfatte grundbetaling på fanen "Rekvireret kontrol" i kontrolopgaven.

Plantedække

Konstaterer du, at plantedækket består af en blomsterblanding der opfylder kravene til blomster- eller bestøverbrak, skal du:

- 1) Vælg følgende o-observation i IMK:
 - Blomster- eller bestøverbrak tilføjet - Slåningsbrak er jordbearbejdet og isået en blomsterblanding (5.4.16)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til blomster- eller bestøverbrak

15.3 Brak på arealer med tilsagn til miljøordninger

Arealer med 20-årige tilsagn til fastholdelse eller udtagning indberettet med afgrødekode 310 kan bruges til GLM 10.

15.4 Forbud på blomster-, bestøver- og slåningsbrak

Forbud mod slåning

Der er forbud mod slåning af braklagte arealer i perioden 1. maj til og med 31. juli.

Bemærk, at det er tilladt selektivt at slå brakarealer i forbudsperioden, hvis:

- Der er behov for at bekæmpe flyvehavre.
 - Bekæmpelse af flyvehavre er et krav ifølge anden lovgivning³, og plantematerialet skal fjernes fra arealet. Hvis der er slået flyvehavre, men det ikke er fjernet fra arealet, se Instruks 2, kapitel 8.
- Der er behov for at bekæmpe kæmpebjørneklo.
 - Plantematerialet fra kæmpebjørneklo må gerne fjernes fra arealet.

Hvis et areal er komplet afslået, kan det tyde på, at den slåning, der er foretaget på arealet, ikke er selektiv. Hvis du konstaterer, at et brakareal er slået i forbudsperioden, skal du:

- 1) Vælg følgende observation i IMK:
 - Arealet er slået i perioden 1. maj til 31. juli (5.4.2)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde (f.eks. græs)

Arealet vil ikke længere være berettiget til tilskud under GLM 10.

Bemærk, at selvom et brakareal indberettet til GLM 10 er slået i forbudsperioden, er arealet stadig tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis øvrige tilskudsbetingelser er overholdt for arealet.

Forbud mod produktion – afgræsning

Konstaterer du, at et brakareal er afgræsset, skal du:

- 3) Vælg følgende observation i IMK:
 - Arealet er afgræsset (5.2.3)
- 4) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde (f.eks. græs).

Forbud mod produktion – slæt

Plantedækket på slåningsbrak skal slås mindst én gang årligt i perioden 1. april til og med 25. oktober. Det afslåede plantedække må ikke fjernes fra arealet.

³ Bekendtgørelse nr. 730 af 29. maj 2020 om flyvehavre

Det afslåede plantemateriale må dog godt opstakkes indenfor marken. Der stilles ikke krav til hvordan ansøger opstakker plantematerialet, så længe det ikke fjernes fra arealet på noget tidspunkt eller wrappes som led i produktion.

Du skal ikke sætte marken til efterkontrol, selvom den ikke er afpudset på kontroltidspunktet.

Hvis du på kontrollen konstaterer, at plantematerialet er fjernet eller det anvendes som led i produktion, skal du underkende det ved at:

- 1) Vælg følgende observation i IMK:
 - Der er taget slæt på arealet (5.2.4)
- 2) Ændre afgrødekode til den konstaterede afgrøde.

Forbud mod produktion – jordbehandling og produktionsafgrøder

Brak må ikke jordbehandles og tilsås med hverken afgrøder til produktion eller græs. Dog må plantedækket godt forbedres, hvis frøspredningen sker uden jordbehandling.

Marker der er tilsået med vintersæd i efteråret 2024, kan indberettes som slåningsbrak i 2025 under forudsætning af, at de opfylder betingelserne til braklagte arealer i hele 2024. Arealet må derfor ikke fremstå som et produktionsareal i hele kalenderåret, hvor det er anmeldt som slåningsbrak.

Konstaterer du, at et brakareal er jordbehandlet og tilsået med en produktionsafgrøde, skal du:

- 1) Vælg følgende observation i IMK:
 - Arealet er jordbearbejdet og tilsået med en almindelig produktionsafgrøde (5.2.6)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde (f.eks. græs).

Konstaterer du på kontrollen, at et areal indberettet som brak er tilsået med en almindelig vårsået produktionsafgrøde, skal du:

Vælg følgende observation i IMK:

- Arealet er jordbearbejdet og tilsået med en almindelig produktionsafgrøde (5.2.6)

Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde.

Bemærk, at en blanding af produktionsafgrøder kan være tilladt, hvis afgrøderne ikke fremstår:

1. I veldefinerede lige rækker og
2. Der ikke er tegn på renholdelse

Vigtigt, produktionsafgrøder må ikke fremstå dominante i blandingen og der skal derfor kunne forefindes andre plantearter.

Forbud mod brug af jordforbedringsmidler

Der er forbud mod anvendelse af jordforbedringsmidler, som for eksempel kalk på braklagte arealer under GLM 10.

Hvis der er anvendt jordforbedringsmidler skal du underkende arealet til GLM 10 ved at:

- 1) Vælg følgende observation i IMK:
 - Jordforbedringsmidler anvendt (5.4.3)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde (f.eks. græs)

Bemærk, at selvom der på et brakareal er anvendt jordforbedringsmidler, er arealet stadig tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis øvrige tilskudsbetingelser er overholdt for arealet. Se Instruks 3.

Forbud mod brug af pesticider

Der er forbud mod anvendelse af pesticider på braklagte arealer til opfyldelse af GLM 10.

Bemærk, at det er tilladt selektivt at anvende pesticider på brakarealer i hele kalenderåret, hvis:

- Der er behov for at bekæmpe flyvehavre.
- Der er behov for at bekæmpe kæmpebjørneklo.

Hvis du konstaterer, at der er anvendt pesticider på et brakareal i strid med forbuddet, skal du underkende arealet til GLM 10 med følgende observation ved at:

- 1) Vælg følgende observation i IMK:
 - Pesticider anvendt (5.4.10)
- 2) Ændre afgrødekoden til det konstaterede, for eksempel korn eller bar jord.

Bemærk, at selvom der på et brakareal er anvendt pesticider, er arealet stadig tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis øvrige tilskudsbetingelser er overholdt for arealet.

Forbud mod tilførsel af gødning

Der må ikke tilføres gødning på et brakareal under GLM 10. Er arealet tilført gødning, vælger du i IMK følgende observation, der underkender arealet til GLM 10 ved at:

- 1) Vælg følgende observation i IMK:
 - Arealet er gødet (5.2.5)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den afgrøde du konstaterer på kontrollen

Bemærk, at selvom der på et brakareal indberettet til GLM 10 er anvendt gødning, er arealet stadig tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis øvrige tilskudsbetingelser er overholdt for arealet.

Forbud mod pløjning og jordbehandling

Der er forbud mod at pløje og jordbehandle braklagte arealer i hele kalenderåret på GLM 10. Dette gælder dog ikke blomsterbrak og bestøverbrak i forbindelse med såning. På grundbetaling er det ikke en overtrædelse på brak, at areal pløjes eller jordbehandles efter 1. august.

Kontrol før 1. august

Hvis du konstaterer, at et brakareal er pløjet eller jordbehandlet før 1. august, skal du underkende arealet til GLM 10 ved at:

- 1) Vælg følgende observation i IMK:
 - Arealet er pløjet eller jordbehandlet før 1. august (5.2.2)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde (f.eks. græs, bar jord)

Kontrol efter 1. august

Hvis et brakareal ved kontrol efter 1. august fremstår pløjet eller jordbehandlet skal du vælge følgende observation i IMK:

- Arealet er pløjet eller jordbehandlet efter 1. august (5.2.7)

Bemærk, at der gerne må pløjes og jordbehandles efter 1. august under grundbetaling. Du skal derfor ikke ændre afgrødekoden

Forbud mod oplagring/opbevaring

Der må ikke være opbevaring på brakarealet, heller ikke af landbrugsprodukter som for eksempel halmballer, ensilagestakke eller jordforbedringsmidler (for eksempel kalk).

Hvis du konstaterer, at der er oplagring/opbevaring af landbrugsprodukter på et brakareal, skal du underkende den del af arealet hvor oplagringen/opbevaringen finder sted til GLM 10 ved at:

- 1) Vælg følgende observation i IMK:
 - Arealet er anvendt til opbevaring af landbrugsprodukter (5.2.1)
- 2) Ændre afgrødekoden i IMK til den konstaterede afgrøde (f.eks. græs).

Bemærk, at arealet fortsat er tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis øvrige tilskudsbetingelser er overholdt. Se Instruks 3.

Hvis du konstaterer, at der er oplagring/opbevaring af andet end landbrugsprodukter på et brakareal, skal du underkende den del af arealet hvor oplagringen/opbevaringen finder sted med følgende observation i IMK:

- Opbevaring på brakareal (5.4.7)

Bemærk, at observationen også slår igennem på grundbetaling. Husk at udvide kontrollen til at omfatte grundbetaling på faneblad "Rekvireret kontrol" i kontrolopgaven.

16. Småbiotoper til GLM 10

Kontrolårsag j, kombineret med 8

En småbiotop er et område på et tilskudsberettiget landbrugsareal, som ansøger holder uden en landbrugsaktivitet. Det er et krav at arealet holdes uden landbrugsaktivitet hele året.

I IMK findes indtegninger af ansøgers småbiotoper i korttemaet "Marker" i laget "Egne biotoper (polygoner)". Kortlaget er slået til som default. Du skal være opmærksom på, at nogle af ansøgers småbiotoper måske ikke er indtegnet i dette IMK-lag, men ligger i laget "Småbiotoper 2025", dette IMK-lag skal du selv slå til. På markerne hvor småbiotoperne er placeret, kan du desuden se, hvilken ordning de er anvendt under samt deres størrelse. Se Instruks 2, afsnit. 2.1.

16.1 Krav til indtegnning

Småbiotoper skal være indtegnet for at kunne bruges til opfyldelse af GLM 10. Der kan aldrig tilføjes nye småbiotoper i forbindelse med kontrollen.

Hvis du på kontrol af en småbiotop til GLM 10, konstaterer at placeringen af småbiotopen på marken er forskudt i forhold til indtegningen, så enten hele eller dele af den indtegnede småbiotop i IMK er dyrket, kan den del af den indtegnede småbiotop, der dyrkes, ikke bruges til GLM 10. Du skal underkende den del af småbiotopen der er dyrket, men som ligger inden for indtegningen, med følgende observation:

- GLM 10 Småbiotop dyrket (5.10.10)

Den del af småbiotopen der er placeret udenfor indtegningen af småbiotopen skal du tilføje i IMK med følgende observation:

- GLM 10 småbiotop tilføjet - fejl i indtegnning (5.7.1)

Du skal ligeledes bruge ovenstående observation, hvis småbiotopen er placeret et andet sted på bedriften end indtegningen, og du vurderer at det skyldes en indtegningsfejl. Det skal være tydeligt, uden at måle op, at småbiotopen ligger forkert før du skal foretage en opmåling og indtegne den konstaterede småbiotop.

Bemærk, at den samlede del af småbiotopen du godkender, ikke må være større end den småbiotop ansøger har indtegnet i IMK.

OBS: Der er forskellige krav til ansøgers præcision i indtegningen, det afhænger af hvilken ordning småbiotopen skal bruges til. For GLM 10, se tabel 11.8 herunder.

Tabel 11.8 Krav til indtegning

Ordning	Krav til indtegning
GLM 10	Fejlindtegning accepteres. Ved fejlindtegning skal småbiotopen ”flyttes” og godkendes.

16.2 Krav til placering og størrelse

Småbiotoper til GLM 10 skal placeres på omdriftsarealer.

Hvis du på kontrollen af småbiotoper på GLM 10, underkender eller omdøber det omkringliggende areal, så det ikke længere er et omdriftsareal, kan småbiotopen ikke længere bruges til opfyldelse af GLM 10. Her skal du underkende småbiotopen med følgende observation i IMK:

- GLM 10 småbiotop ikke placeret på omdriftsareal (5.10.3)

En småbiotop skal være mellem 0,01 og 1,0 ha og kun udgøre 20 % af markens areal. En validering i IMK sikrer, at ansøger ikke kan indtegne småbiotoper mindre end 0,01 ha eller større end 1,0 ha. Ansøger kan dog have etableret småbiotopen i marken, så den er mindre eller større end indtegningen.

Småbiotop etableret mindre end 0,01 ha

Hvis du på kontrollen konstaterer, at den etablerede småbiotop er mindre end 0,01 ha, skal du underkende hele indtegningen af småbiotopen til GLM 10 med følgende observation:

- GLM 10 småbiotop etableret mindre end 0,01 ha (5.10.11)

Afstand mellem småbiotoper

Uanset hvilken ordning småbiotoper hører til, skal der være minimum fem meter mellem småbiotoper. Dette gælder for alle småbiotoper på bedriften, uafhængigt af om de er lokaliseret på den samme mark eller ej. Konstaterer du på kontrollen at småbiotoperne faktiske placering er mindre fem meter fra hinanden og det samlede areal af småbiotoperne kommer over 1 ha, skal du underkende en del af den samlede småbiotopen, så arealet kommer under 1 ha. Arealet imellem de forskellige elementer tæller ikke med i det samlede areal. Før du underkender et delareal af den samlede småbiotopen, skal du læse afsnit 9.1 og rette ansøgers indtegning. Når du har oprettet observationer der viser hvor småbiotopernes faktiske placering er, skal du underkende delarealet af småbiotopen med følgende observation:

- Samlede småbiotop større end 1 ha (5.10.15)

Hvis du på kontrollen konstaterer, at der er mindre end fem meter mellem småbiotoper, markkrat, GLM-søer og/eller § 3 søer efter at du har at du tilpasset ansøger indtegning af småbiotoper skal elementerne tilsammen betragtes som én småbiotop. Arealet imellem de forskellige elementer tæller ikke med i det samlede areal. Størrelseskravet gælder nu for den samlede småbiotop. Hvis den samlede småbiotop er større end 1 ha, skal du underkende et delareal af ansøgte småbiotop med følgende observation i IMK:

- Samlede småbiotop større end 1 ha (5.10.15)

De individuelle småbiotoper og elementer der nu betragtes som én småbiotop, er hver for sig fortsat tilknyttet ordningerne, de er søgt til og skal opfylde kravene herfor.

Andel af marken småbiotoper må udgøre

Hvis du på en kontrol opdeler en mark med en småbiotop, og småbiotopen dermed kommer til at udgøre mere end de tilladte 20 % af marken. Skal du underkende den del der ligger over 20 %, og som lettest kan indgå i driften igen, med følgende observation:

- GLM 10 småbiotop udgør mere end 20 % af marken (5.10.4)

Hvis du opdeler en mark hvorpå der er både GLM 10 småbiotoper og markkrat må de tilsammen ikke udgøre mere end 20 % af markens areal. Udgør de mere end 20 % af markens areal, skal du først starte med at underkende GLM 10 småbiotoper

indtil markkrat og småbiotoper udgør 20 % af markens areal. Hvis du har underkendt hele arealet med småbiotoper og markkrattet stadigvæk udgør mere end 20 % af markens areal, skal du underkende den andel af markkrattet som er over 20 %. Du skal underkende arealerne med følgende observationer:

- GLM 10 småbiotop udgør mere end 20 % af marken (5.10.4)
- Markkrat udgør mere end 20 % af marken (5.9.8)

Skriv en bemærkning til observationerne, at markkrat og småbiotop tilsammen udgør mere end 20 % af markens areal.

Arealerne opfylder ikke længere kriterierne for at være småbiotoper eller markkrat og du skal nu kontrollere arealerne ud fra reglerne for grundbetaling, hvis der er søgt hertil.

Kan du ikke kontrollere arealerne med grundbetaling færdig på indeværende kontrol, skal du sætte arealerne til efterkontrol. Fremgår marken ikke af fanen for efterkontrol, skal du håndholde efterkontrollen af arealerne. Hvis arealerne ikke opfylder betingelserne for at få grundbetaling, skal du underkende arealerne. Læs instruks 3 og 2, for kontrol af grundbetaling og ikke-tilskudsberettiget arealer.

16.3 Plantedække

Plantedækket på en småbiotop kan bestå af sidste års stubmark, der er blevet liggende, være en tidligere græsmark eller være fastholdt med den afgrøde, der er på arealet som f.eks. sidste års blomsterblanding fra en tidligere indberettet blomster- eller bestøverbrak mark. Det grundlæggende er at småbiotopen holdes udenfor produktion fra 1. januar i det ansøgningsår, den indgår som en småbiotop. Der er ikke noget krav til såtidspunkt for småbiotoper.

Det er muligt at jordbehandle (inklusiv pløje) en småbiotop, hvis det sker i forbindelse med enten vådgøring, f.eks. stop for brug af dræn, grøfter eller drænpumpe, eller i forbindelse med tilplantning med træer, buske eller blomster med henblik på, at etablere et plantedække, som ikke er en produktionsafgrøde.

Det betyder, at det er muligt at etablere småbiotoper uden produktionsafgrøder eller med en mindre andel produktionsafgrøder. Det kan f.eks. være:

- Småbiotop er tilsået med en vildtblanding, der ikke alene består af produktionsafgrøder, f.eks. blomsterstriber
- En småbiotop med vildtvoksende/urørt vegetation af selvsåede græsmarksplanter

Det er modsat ikke tilladt at etablere småbiotoper med produktionsafgrøder i ren bestand eller udelukkende en blanding af disse. Det kan f.eks. være:

- En småbiotop tilsået med en vildtblanding bestående af f.eks. majs, hvede, græs og andet grøntfoder osv., og vedligeholdet ved renholdelse og ved brug af pesticider.

I det tilfælde skal du underkende småbiotopen med følgende observation til GLM 10:

- GLM 10 småbiotop dyrket (5.10.10)

Bemærk, en blanding af produktionsafgrøder kan være tilladt, hvis afgrøderne ikke fremstår:

1. I veldefineret lige rækker og
2. Der er ikke tegn på renholdelse og brug af pesticider

Der skal derfor forefindes andre plantearter end produktionsafgrøder, der ikke må fremstå dominante i blandingen af plantearter på småbiotopen.

Der må gerne tilplantes med træer og buske som nåletræer, løvtræer, bær- og nøddebuske. Det er dog ikke tilladt at etablere en juletræsproduktion på en småbiotop.

I det tilfælde skal du underkende småbiotopen med følgende observation for GLM 10:

- GLM 10 småbiotop dyrket (5.10.10)

Bemærk, at produktion ikke er en overtrædelse på grundbetaling. Det betyder, at ovenstående underkendelser kun er relevante for småbiotoper under GLM 10.

Hvis du er på kontrol af en småbiotop på en græsmark eller en brakmark og der endnu ikke er foretaget en landbrugsaktivitet på marken, skal du alene forholde dig til, hvorvidt forpligtelser for småbiotoper er overholdt.

Vildt- og bivenlige tiltag, kortholdte striber og barjordsstriber

Vær opmærksom på, at ikke alle typer af plantedækketiltag kan godkendes som småbiotop under GLM 10. De tidligere etablerede vildt- og bivenlige tiltag såsom lærkepletter, insektvolde og vildtstriber uden/med produktionsafgrøder, kan anvendes som småbiotoper under GLM 10. Kortholdte striber og barjordsstriber kan ikke anvendes som småbiotoper under GLM 10.

16.4 Forbud

Produktionsforbud

På småbiotoper under GLM 10 er der forbud mod produktion hele kalenderåret.

Hvis du på kontrollen konstaterer, at der har været en landbrugsaktivitet, for eksempel afgræsning, på småbiotopen skal du underkende den del af småbiotopen, der har været en landbrugsaktivitet på med en af følgende observationer:

- GLM 10 småbiotop dyrket (5.10.10)
- GLM 10 småbiotop afpudset (5.10.14)
- Der er taget slæt på arealet (5.2.4)
- Arealet er afgræsset (5.2.3)

Småbiotoper med mere end 75 % træer og buske må dog afgræsses, så længe at det ikke beskadiger træerne og buskene, således at det hæmmer deres overlevelse og forekomst. Husdyrene skal desuden have adgang til et andet areal udover småbiotopen.

Bemærk, at produktion ikke er en overtrædelse på grundbetaling.

Forbud mod jordforbedringsmidler

Der er forbud mod at anvende jordforbedringsmidler, som for eksempel kalk, på arealer med småbiotoper.

Hvis du konstaterer, at der er anvendt jordforbedringsmidler på småbiotopen, skal du:

Vælge følgende observation i IMK:

- Jordforbedringsmidler anvendt (5.4.3)

Bemærk, at selvom der på en småbiotop indberettet til GLM 10 er anvendt jordforbedringsmidler, er arealet stadig tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis øvrige tilskudsbetingelser er overholdt for arealet.

Forbud mod brug af pesticider

Der er forbud mod at anvende pesticider på småbiotoper.

Hvis du på kontrollen af en småbiotop konstaterer, at småbiotopen er sprøjtet, skal du:

Vælge følgende observation i IMK:

- Pesticider anvendt (5.4.10)

Bemærk, at selvom der på en småbiotop indberettet til GLM 10 er anvendt pesticider, er arealet stadig tilskudsberettiget til grundbetaling, hvis øvrige tilskudsbetingelser er overholdt for arealet.

Efterkontrol af arealer der er underkendt som småbiotop

Hvis du underkender en småbiotop til biodiversitet og bæredygtighed for en aktivitet der defineres som en landbrugsaktivitet, kan du kontrollere arealet færdigt på indeværende kontrol. Er småbiotopen underkendt fordi, at ansøger har gødsket eller sprøjtet en småbiotop, har der ikke været en landbrugsaktivitet og arealet skal sættes til efterkontrol. Fremgår marken ikke af fanen for efterkontrol, skal du håndholde efterkontrollen af arealerne.

Forbud mod opbevaring

Der er forbud mod opbevaring på småbiotoper i hele kalenderåret. Hvis du på kontrollen konstaterer at der er opbevaring på en småbiotop skal du:

Vælg følgende observation i IMK:

- Arealet er anvendt til opbevaring af landbrugsprodukter (5.2.1)

16.5 Småbiotoper på arealer med MO 66/67 pleje af græs og naturarealer

Ansøger kan bruge arealer med tilsagn til opfyldelse af GLM 10, ved at indtegne og undlade at pleje arealer på op til 1 ha. Hvis ansøger plejer tilsagnsmarken med afgræsning skal småbiotoperne være heget fra. Småbiotopen skal desuden leve op til kravene beskrevet ovenfor.

Hvis du på kontrollen konstaterer at et areal indberettet som småbiotop under GLM 10 ikke er fraheget, og derfor indgår i græsningsarealet, skal du underkende den del af småbiotopen, der ikke er fraheget, med følgende observation i IMK:

- Arealet er afgræsset (5.2.3)

16.6 Ikke-tilskudsberettigede arealer og småbiotoper

Hvis du anvender observationer til ikke-tilskudsberettigede arealer fra Instruks 2, kapitel 3 på en småbiotop til GLM 10, skal du lave en dobbeltobservation for at underkende småbiotopen.

Du skal udover den relevante observation fra Instruks 2, kapitel 3 vælge én af følgende observationer i IMK:

- GLM 10 småbiotop underkendt (5.10.17)

16.7 Solceller

Det er ikke tilladt at have solceller på arealer der er anvendt til at opfylde GLM 10. Det gælder også for arealer der etableres solceller i løbet af kalenderåret, hvor der er søgt til opfyldelse af GLM 10.

Arealerne mellem solcellerne kan søges til opfyldelse af GLM 10, såfremt det er muligt at udføre en landbrugsaktivitet på arealet. Hvis det er muligt at slå eller jordbehandle og udså en blomsterblanding på arealer mellem solcellepaneler, kan disse arealer indtegnes som selvstændige marker med slåningsbrak, blomsterbrak eller bestøverbrak forudsat, at arealerne mellem solcellerne overholder reglen for sammenhængende arealer, dvs. at der skal være en passage på 5 meter til et tilstødende omdriftsareal og at arealet er minimum 0,01 ha, når arealet er indberettet til GLM 10.

Hvis du på et kontrolbesøg konstaterer, at der er solceller på et areal, der er indberettet til GLM 10 skal du oprette følgende observation i IMK, på arealet med solceller:

- Solceller på arealet er ikke foreneligt med ansøgt ordning (3.1.15)

17. Retsgrundlag

EU-regler

Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013 (CAP-planforordning)

Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013 (Den horisontale forordning)

Kommissionens Delegerede Forordning (EU) 2022/1172 af 4. maj 2022 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2116 for så vidt angår det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem i den fælles landbrugspolitik og anvendelse og beregning af administrative sanktioner i forbindelse med konditionalitet

Kommissionens Gennemførelsesforordning (EU) 2022/1173 af 31. maj 2022 om regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2116 for så vidt angår det integrerede system for forvaltning og kontrol under den fælles landbrugspolitik 8.2

Danske regler

Lov nr. 470 af 25. april 2023 om administration af den fælles landbrugspolitik m.v. Bekendtgørelse nr. 1297 af 29. november 2024 om tilskud til bio-ordninger for 2025

Bekendtgørelse nr. 1357 af 3. december 2024 om konditionalitet og social konditionalitet for 2025.

Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2024 om ansøgninger m.v. for landbrugere i Tast selv

Bekendtgørelse nr. 1295 af 29. november 2024 om grundbetaling m.v. til landbrugere for 2025

Bekendtgørelse nr. 1602 af 28. december 2022 om kundgørelse af Landbrugsstyrelsens kort med senere ændringer

Bilag 1. Særlige planteartsliste for bestøverbrak

Dansk navn	Videnskabeligt navn	Sæson	Varighed
Svinenød	<i>Conopodium majus</i>	Jun-jun.	Flerårig
Vild gulerod	<i>Daucus carota</i>	Jul-aug.	Toårig
Boghvede	<i>Fagopyrum esculentum</i>	Jul-aug.	Enårig
Engstorkenæb	<i>Geranium pratense</i>	Jul-aug.	Flerårig
Pyrenæisk storkenæb	<i>Geranium pyrenaicum</i>	Jun-sep.	Toårig
Almindelig hør	<i>Linum usitatissimum</i>	Jun-aug.	Enårig
Moskus-katost	<i>Malva moschata</i>	Jul-sep.	Flerårig
Kransblomstret katost	<i>Malva verticillata</i>	Jul-sep.	Toårig
Gul sennep	<i>Sinapis alba</i>	Jun-sep.	Enårig
Agersennep	<i>Sinapis arvensis</i>	Jun-okt.	Enårig
Vild kørvel	<i>Anthriscus sylvestris</i>	Maj-jul.	Flerårig
Kommen	<i>Carum carvi</i>	Maj-jun.	Toårig
Brunelle	<i>Prunella vulgaris</i>	Jul-aug.	Flerårig
Hjulkrone	<i>Borago officinalis</i>	Jun-aug.	Enårig
Almindelig honningurt	<i>Phacelia tanacetifolia</i>	Jun-sep.	Enårig
Rundbælg	<i>Anthyllis vulneraria</i>	Jun-aug.	Flerårig
Humlesneglebælg	<i>Medicago lupulina</i>	Maj-sep.	Toårig
Markstenkløver	<i>Melilotus officinalis</i>	Jul-sep.	Toårig
Foderesparsette	<i>Onobrychis viciifolia</i>	Jun-aug.	Flerårig
Musevikke	<i>Vicia cracca</i>	Jun-aug.	Flerårig
Hvidkløver	<i>Trifolium repens</i>	Jun-sep.	Flerårig
Alsike-kløver	<i>Trifolium hybridum</i>	Jun-aug.	Flerårig
Havemorgenfrue	<i>Calendula officinalis</i>	Jul-sep.	Enårig
Cikorie	<i>Cichorium intybus</i>	Jul-sep.	Flerårig
Grøn høgeskæg	<i>Crepis capillaris</i>	Jul-aug.	Flerårig
Stivhåret borst	<i>Leontodon hispidus</i>	Jun-jul.	Flerårig
Hvid okseøje	<i>Leucanthemum vulgare</i>	Jun-jul.	Enårig
Gul okseøje	<i>Glebionis segetum</i>	Jun-sep.	Enårig
Almindelig hulsøv	<i>Chaerophyllum temulum</i>	Jun-jul.	Toårig
Agersnerle	<i>Convovulus arvensis</i>	Jun-sep.	Flerårig
Blod-kløver	<i>Trifolium incarnatum</i>	Jul-sep.	Enårig
Kornblomst	<i>Centaurea cyanus</i>	Jun-sep.	Enårig
Agersvinemælk	<i>Sonchus arvensis</i>	Jul-aug.	Flerårig
Almindelig merian	<i>Origanum vulgare</i>	Jun-sep.	Flerårig
Rødkløver	<i>Trifolium pratense</i>	Maj-okt.	Flerårig
Stor knopurt	<i>Centaurea scabiosa</i>	Jul-sep.	Flerårig
Storblomstret kodriver	<i>Primula vulgaris</i>	Apr. -maj	Flerårig
Blåhat	<i>Knautia arvensis</i>	Jun-sep.	Flerårig
Almindelig kællingetand	<i>Lotus corniculatus</i>	Jun-sep.	Flerårig
Lucerne	<i>Medicago sativa</i>	Jul-sep.	Flerårig
Almindelig røllike	<i>Achillea millefolium</i>	Jul-okt.	Flerårig
Mælkebøtte	<i>Taraxacum agg</i>	Apr. -maj	Flerårig
Gul snerre	<i>Galium verum</i>	Jun-aug.	Flerårig
Farvegåseurt	<i>Anthemis tinctoria</i>	Jun-sep.	Flerårig